2. Всесоюзная библиотека

Комуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі

Пролетарыі ўсіх краін, злучайцеся!

ЗВЯЗДА

Орган ЦК і МК КП(б)Б, ЦВК і СНК БССР

№ 197 (5871) | 27 жніўня 1937 г., пятніца | ЦАНА 10 КАП.

СЕННЯ У НУМАРЫ:

АРТЫКУЛЫ:
Перадавы — Аб гусце да ідэалагічнай работы.
Я. Шкадарэвіч — Выстаўка, прысвечаная Сталінскай Канстытуцыі — 2 і 3 стар.
Да абмеркавання праекта «Аб увядзенні правільных севазваротаў»:
Аграном Калечыц — Аб пасьбішчным утрыманні жывёлы — 2 стар.
Растлумачыць аднаасобнікам велізарныя ільготы, прадастаўленыя ім пры ўступленні ў калгас — 2 стар.

На сходзе менскага гарадскога партактыва — 1 стар.
Напярэдадні новага навучальнага года:
І. Бажкоў, І. Шакуцёў — Ачысціць школы ад варожых элементаў. В. Гольдзін — Дзеці астаюцца па-за школай. П. Чыкун — Чыноўніцкія адносіны да настаўніка — 3 стар.
Т. Хадкевіч — Нарада настаўнікаў горада Менска — 4 стар.
На пошукі самалёта «Н-209»:
Паветраная экспедыцыя прыбыла ў Амдэрму

ЗА РУБЯЖОМ:
Вайна Японіі супроць кітайскага народу:
Гераічная абарона Шанхая. Раненне англійскага пасла ў Кітаі.
Японцы рыхтуюць новую правакацыю супроць совецкага генеральнага консульства ў Шанхаі — 1 стар.
На франтах у Іспаніі: У тылу ў мяцежнікаў. Нота Іспаніі Лізе Нацый — 4 стар.

АБ ГУСЦЕ ДА ІДЭАЛАГІЧНАЙ РАБОТЫ

У карцінах нашых мастакоў Ленін захвачтлён у шалашы, схіліўшыся над пытакам. Вобраз Леніна ў мастацтве — гэта вобраз нашай партыі, злучаючай тэорыю з практыкай, падводзячай пад кожнае сваё мерапрыемства тэарэтычны базіс. Ужо насоўвалася рэвалюцыйная кастрычніцкая лавіна, усе сілы партыі былі ў напружаным напрыкхтоўцы да паўстання, да захвату советамі ўлады. У такія дні Ленін не толькі практычна кіраваў з падполля падрыхтоўкай к Кастрычніку, але і знаходзіў час для таго, каб закончыць адну з сваіх геніяльных работ — «Государство и революция». І к моманту захвату ўлады пролетарыят меў у сваіх руках тэарэтычныя асновы совецкай дзяржавы.

На зары большэвізма ў кнізе «Что делать?» Ленін пісаў, што без рэвалюцыйнай тэорыі не можа быць рэвалюцыйнай практыкі. Таварыш Сталін выкрываў апартуністаў усіх масцей, якія прабавалі сцвярджаць, што ленінізм ёсць прымат практыкі перад тэорыяй, што ленінізм выключаны к тэорыі. Тэорыя Леніна — Сталіна была і астаецца адзіным наследнікам рэвалюцыйнага марксізма. Тэарэтычны фронт, ідэалагічная загартоўка партыйных кадраў заўсёды былі прадметам увагі і асаблівых клопатаў партыі.

Лепшы партыйны работнік той, які злучае ў сабе якасці арганізатара з якасцямі прапагандыста, тэарэтычнага кіраўніка. Такіх работнікаў у партыі ўжо нямала. Зараз даволі часта можна сустрэць сакратара заводскага партыйнага камітэта, які кіруе семінарам прапагандыстаў, арганізуе сабе на заводзе тэарэтычныя канферэнцыі, з'яўляецца душой тэарэтычнай работы на прадпрыемстве. Да такіх, напрыклад, адносіцца сакратар парткома механічнага завода ў Горкім тав. Шлыкоў. Ён кіруе на заводзе гуртком па вывучэнню асобных твораў Леніна і Сталіна. На гэтай базе ён паказаў сябе як лепшы прапагандыст Сталінскага раёна ў Горкім. Гэты партыйны кіраўнік дапамог вялікай групе комуністаў вывучыць творы Леніна «Что делать?» Для таварышоў, якія дрэнна асвойвалі кнігу, ён арганізаваў дадатковыя заняткі, асабіста іх кансультаваў, падбіраў для іх дадатковую літаратуру.

Выдатным з'явішчам трэба прызнаць, што многія партыйныя арганізацыі агітуюць зараз сярод сваіх заводскіх кадраў добрых прапагандыстаў. Свае заводскія дакладчыкі па сур'ёзных палітычных пытаннях, свае прапагандысты, свае кіраўнікі тэарэтычных семінараў, — усё гэта гаворыць аб тым, што многія партыйныя кіраўнікі навучыліся спалучаць штодзённую практычную работу з тэарэтычнай. Толькі такім і павінен быць наш партыйны работнік!

Ці ўсе партыйныя работнікі валодаюць гэтым густам да ідэалагічнай работы? Не, не ўсе. Ёсць у партыі людзі, бясклопатныя да тэорыі. Ёсць кіраўнікі партыйных арганізацый, якія лічаць, што іх місія заканчваецца на падборы прапагандыстаў, дакладчыкаў. Змест партыйнай прапаганды яны часта не ў стане праверыць з-за свайго нізкага тэарэтычнага ўзроўню. І такія кіраўнікі, самі таго не жадаючы, могуць аказацца перад фактам распаўсюджання ў гуртках варожай партыі ідэалогіі, скажэння гісторыі партыі, яе важнейшых рашэнняў.

Ленін не раз пісаў, што нельга стаць комуністам шляхам голага ўсваення комуністычных лозунгаў. На ІІІ з'ездзе комсамола Ленін гаварыў:

«Калі комуніст удумаў-бы хвастацца комунізмам на падставе атрыманых ім гатовых вывадаў, не робячы сур'ёзнейшай, найцяжэйшай, вялікай работы, не разабраўшыся ў фактах, да якіх ён абавязан крытычна адносіцца, такі комуніст быў-бы вельмі сумны. Такое верхаглядства было-б рашучым чынам губіцельна. Калі я ведаю, што ведаю мала, я дабіюся таго, каб ведаць больш, але калі чалавек будзе гаварыць, што ён комуніст, і што яму і ведаць нічога не трэба трываласа, то нічога падобнага на комуніста з яго не выйдзе».

Пераможці нашай партыі неразрыўна звязаны з тым, што большэвікі на ўсёй сваёй практычнай рабоце заўсёды кіраваліся самай перадавой рэвалюцыйнай тэорыяй. Тэорыя, вучыць таварыш Сталін, надае руху ўпэўненасць, сілу арыентыроўкі і разуменне ўнутранай сувязі акружаючых падзей. Тэорыя дапамагае практыкам зразумець, як і куды рухаюцца класы ў сучасным і будучым. Тэорыя абагачае практычных работнікаў гістарычнымі, палітычнымі ведамі, якія дапамагаюць чотка разбірацца ў сёнешніх падзеях. Тэорыя расшырае кругазор работніка і дапамагае яму цвёрда стаяць на нагах пры вырашэнні самых складаных і самых маленькіх практычных пытанняў. Вось што расказвае новы работнік, намеснік сакратара парткома Харкаўскага трактарнага завода тав. Ліберскі:

— Калі прышлося самастойна прыступіць да работы, я ўспомніў выказванні Леніна і Сталіна аб калектыўнасці ў рабоце, аб прынцыповасці партыйных кіраўнікоў. Я прыцягнуў да рашэння пытанняў членаў парткома. Калектыўна мы склалі план партыйнай работы...

Цэнтральны Камітэт партыі, асабіста таварыш Сталін даюць выдатныя прыклады прыстальнай увагі да розных участкаў ідэалагічнага фронта. Узяць хоць-бы апублікаваную гэтымі днямі пастанову Журы Урадавай камісіі па конкурсу на лепшы падручнік па гісторыі СССР для 3-га і 4-га класа сярэдняй школы. Гэты дакумент гаворыць аб тым, як у нашай краіне сочаць за гістарычнай навукай, як прыдзірліва партыя да самага нязначнага, на першы погляд, скажэння таго ці іншага гістарычнага факта, падзеі, гістарычнай канцэпцыі. Пастанова Журы — гэта ўзор таго, як трэба працаваць, кіраваць, вучыць людзей на любым участку ідэалагічнага фронта.

Якую вострую зброю набывае партыйны работнік пасля глыбокага вывучэння гісторыі партыі! І ясна, каб па-сапраўднаму ўсвоіць асновы марксізма-ленінізма, трэба ведаць, як выкрывала партыя маскіроўку апартуністаў, ворагаў, як партыя абуджала ў комуністаў пільнасць у адносінах тых, хто саскальваў з марксісцкага шляху. Старонкі гісторыі партыі вучаць быць пільным і сёння, не давяраць на словах людзям, якія калісьці змагаліся з партыяй, хісталіся. Гісторыя партыі — гэта ключ да разумення той барацьбы, якую партыя вядзе з ворагамі народу сёння. Гісторыя партыі — ключ да разумення шляху, па якому ідзе сацыялістычнае будаўніцтва, да разумення развіцця новага сацыялістычнага грамадства. Адсюль не дзіўна, што ворагі ў асобных арганізацыях свядома разваьвалі партыйную прапаганду. Для ворага ясна, што комуніст, вывучыўшы гісторыю партыі, авалодаўшы тэорыяй марксізма-ленінізма, — гэта чалавек, які раскусіць работу ворага і своечасова схопіць яго за руку.

Партыя стварыла ўсе ўмовы для таго, каб захапіць нашы кадры марксісцкай кнігай, каб прышчапіць ім з дня ў дзень густ да ідэалагічнай работы. Для гэтага арганізавана сетка сур'ёзных курсаў. Для гэтага створана сістэма другіх і трэціх сакратароў у райкомах, гаркомах, абкомах і намеснікаў сакратароў парткомаў пярвічных арганізацый. Партыя не шкадуе ні сіл, ні сродкаў, каб падняць тэарэтычны ўзровень сваіх кадраў. Бо ў гэтым зараз галоўнае. Шэсць месяцаў назад на Пленуме ЦК ВКП(б) таварыш Сталін заявіў:

«Я думаю, што калі-б мы змаглі, калі-б мы сумелі нашы партыйныя кадры, знізу да верху, падрыхтаваць ідэалагічна і загартаваць іх палітычна такім чынам, каб яны маглі свабодна арыентавацца ва ўнутранай і міжнароднай абстаноўцы, калі-б мы змаглі зрабіць іх зусім зрэлымі ленінцамі, марксістамі, здольнымі вырашаць без сур'ёзных памылак пытанні кіраўніцтва краінай, то мы вырашылі-б гэтым дзевяць дзесятых усіх нашых задач».

„Правда".

ХВАЛЯ ЗАБАСТОВАК У ПРАМЫСЛОВЫХ РАЁНАХ ПОЛЬШЧЫ

ВАРШАВА, 25 жніўня. (БЕЛТА). У раду прамысловых раёнаў Польшчы ўспыхнулі забастоўкі рабочых на эканамічнай глебе. На тэкстыльных фабрыках Озорхоўскай мануфактуры ў Лодзінскім раёне забаставалі 2700 рабочых. Бастуючыя не пакідаюць фабрык, патрабуючы павышэння заработнай платы. У Лодзі забаставалі будаўнічыя рабочыя і землякопы, занятыя на комунальных работах.

Учора забаставалі ўсе рабочыя металургічнага завода «Катажына» (Дамброўскі раён). Бастуючыя патрабуюць пашырэння зарплаты. На шахце «Ялена» (Дамброўскі басейн) забаставалі ўсе рабочыя. Бастуючыя займаюць тэрыторыю шахты, частка з іх знаходзіцца ў падземялых шахты.

«Усюды, — піша «Гонец Варшаўскі», — кіпіць абурэнне, і ў любы момант можа адбыцца ўзрыў».

МАСАВЫЯ АРЫШТЫ ЧЛЕНАЎ СЯЛЯНСКАЙ ПАРТЫІ

ВАРШАВА, 25 жніўня. (БЕЛТА). «Газета Польска» паведамляе аб масавых арыштах членаў сялянскай партыі «Стронніцтво людове» ў сувязі з сялянскімі хваляваннямі ў Польшчы. У прыватнасці, у адным толькі Пшэворску (Львоўскае ваяводства) арыштавана звыш 80 чалавек.

Газета «Вечур Варшаўскі» паведамляе, што рэпрэсіі супроць партыі «Стронніцтво людове», якая кіруе масавай сялянскай забастоўкай, праводзяцца «на вельмі шырокім фронце».

ЯЎРЭЙСКІ ПАГРОМ У БЕЛАСТОЦКІМ ВАЯВОДСТВЕ

ВАРШАВА, 25 жніўня. (БЕЛТА). Згодна паведамлення газеты «Наш пшэгляд», 23 жніўня ў мястэчку Бранск (Беластоцкага ваяводства) у часе ярмаркі групай эндэкаў быў наладжан пагром. 50 яўрэяў ранена. Рад яўрэйскіх крам і кватэр разгромлен.

НА ПОШУКІ САМАЛЁТА „Н-209"

КУРС НА АМДЭРМУ

Учора ў 12 гадзін 10 мінут паветраныя караблі экспедыцыі, якая атправілася на пошукі экіпажа самалёта «Н-209», вылецелі з Архангельска ў Амдэрму.

Надвор'е на трасе пералёту задавальняючае. Вецер — сілай 2—3 балы, паўднёва-ўсходні па Нар'ян-Мары, паўночны і паўночна-ўсходні — далей да Амдэрмы.

Радыёстанцыя Галоўпаўночмаршруту ў Маскве атрымала наступныя радыёграмы аб пералёце:

Борт самалёта «Н-170». 13 гадзін 27 мінут. Прайшлі Мезень. Спірын.

Борт самалёта «Н-170». 15 гадзін 25 мінут. Ідзем над тундрай. Знаходзімся за 100 кілометраў ад Нар'ян-Мара. Пройдзем па пойме ад іта за 60 кілометраў. Ляцім пад суцэльнай воблачнасцю. Вышыня 600, тэмпература 2 градусы. Спірын.

Борт самалёта «Н-170». 16 гадзін 10 мінут. Праходзім вусце Печоры. Прабіваем дождж. Бачнасць дрэнная. Спірын.

Борт самалёта «Н-170». 17 гадзін 29 мінут. Прайшлі востраў Долгі. Вышыня 400. Бачнасць дрэнная. Спірын.

Борт самалёта «Н-170». 17 гадзін 55 мінут. Падходзім да Амдэрмы. Знаходзімся ў 5 мінутах ходу. Спірын.

ПАВЕТРАНАЯ ЭКСПЕДЫЦЫЯ ПРЫБЫЛА Ў АМДЭРМУ

АМДЭРМА, 26 жніўня, 18 гадзін 20 мінут. (БЕЛТА). Усе машыны селі добра. Шэвелёў.

Згодна паведамлення штаба пералёту Амдэрмы на імя тав. О. Ю. Шмідта, самалёт «Н-170» тав. Вадап'янава зрабіў пасадку ў 18 гадзін 8 мінут. Праз 8 мінут удачна сеў самалёт «Н-171» тав. Молакава, а яшчэ праз 4 мінуты прызямліўся самалёт «Н-172» тав. Алексеева.

ПАЛЁТЫ ВІЛКІНСА

Урадавая камісія па арганізацыі пералёта Масква—Паўночная Амерыка атрымала ад паўнамоцнага прадстаўніка СССР у Вашынгтоне тав. Уманскага паведамленне аб тым, што вядомы палярны даследчык Вілкінс на самалёце «СССР Л-2».

Вілкінс вылецеў з Капермайна 24 жніўня. Ён зрабіў пасадку ў Мерсі-Бей, на паўночным узбярэжжы Зямлі Бенкса, 20 тон назад Вілкінс у Стэфансан. Пасадка была зроблена з тэй мэтай, каб перапампаваць гаручае з дадатковых бідонаў у бакі самалёта і тым падоўжыць яго радыус дзеяння і прадоўжыць пошукі на 27 гадзін.

Вілкінс лятаў да шыраты 82 градусы 10 мінут і даўгаты 145 градусаў, але вобласці туману перашкаджалі росшукам. На дарозе назад Вілкінс з-за туману сеў у Паўднёвай частцы вострава Патрыка, а затым вярнуўся ў Капермайн. (БЕЛТА).

ПАЧАЎСЯ ТРЭЦІ ТЫРАЖ ПАЗЫКІ ДРУГОЙ ПЯЦІГОДКІ

ФРУНЗЕ, 25 жніўня. (БЕЛТА). У Кіргізскім Дзяржаўным тэатры пачаўся трэці тыраж Пазыкі другой пяцігодкі.

У перапоўненай зале — працоўныя горада, загатоўшчыкі раёнаў, прадстаўнікі брацкіх рэспублік.

Пасля прамовы старшыні Саўнаркома Кіргізскай ССР тав. Ісакеева пачаўся розыгрыш.

Адкрыццё тыража працоўныя горада азнаменавалі дэманстрацыяй і народным гуляннем у парку сталіцы.

НОВЫ СУСВЕТНЫ РЭКОРД т. КАЙТАНАВА

ЛЕНІНГРАД, 25 жніўня. (БЕЛТА). 24 жніўня ў 18 гадзін 10 мінут майстар парашутнага спорту ордэнаносец К. Ф. Кайтанаў на самалёце, пілатуемым лётчыкам Скідзеўскім, падняўся ў стратасферу і зрабіў затяжны скачок з вышыні 11.037 метраў.

Кайтанаў пакінуў самалёт на вышыні 11.037 метраў. Звыш 10 секунд ён знаходзіўся ў вольным падзенні, праляцеўшы за гэты час каля 1.000 метраў.

Пасля гэтага Кайтанаў раскрыў парашут і стаў плаўна зніжацца. Спуск працягваўся 30 мінут.

Увесь час вакол зніжаючагася парашутыста кружыўся на самалёце лётчык Скідзеўскі, назіраючы за спускам. Удачна прызямліўшыся, парашутыст паведаміў аб самаадчуванні Кайтанава.

Гэтым прыжком Кайтанаў устанавіў новы сусветны рэкорд высотнага парашутнага прыжка, зрабіўшы яго са стратасферы, пабіўшы свой ранейшы рэкорд у 9.800 метраў, устаноўлены 28 ліпеня г. г.

ВАЙНА ЯПОНІІ СУПРОЦЬ КІТАЙСКАГА НАРОДА

ГЕРАІЧНАЯ АБАРОНА ШАНХАЯ

ШАНХАЙ, 25 жніўня. (БЕЛТА). Кітайскія войскі ўжо 12 дзён вядуць гераічную абарону Шанхая. Яны аказваюць рашучае супраціўленне спробам японцаў высадзіць дэсант. Становішча на сёння такое, што частка японскіх падмацаванняў паспела высадзіцца на востраве Чунмін. Згодна вестак кітайскага штаба яшчэ 23 жніўня пад прыкрыццем артылерыйскага агня і паветранай бамбардыроўкі японскія войскі высадзілі свае дэсанты ў чатырох пунктах у раёне Усуна. Дэсант звыш 600 чалавек быў высаджан недалёка ад Сяочуаньша і прасунуўся да невялікага горада Лодзянь. Лютыя баі ідуць вакол гэтага горада.

Другі японскі дэсант звыш 1.500 чалавек быў высаджан у Сыцзілін. Пасля бою дэсант быў адагнан, але затым зноў звыш 1.000 чалавек японскіх салдат з'явілася ў гэтым раёне. Спроба японцаў высадзіць каля 1.000 чалавек у Ваньцаобан праз суткі была адбіта. Пасля 4-гадзіннага бою звыш 3.000 японцаў было высаджана ў Чанхуабан.

Як паведамляе японскі друк, японскія часці па-ранейшаму сустракаюць на шанхайскім фронце ўпартае супраціўленне кітайскіх часцей.

На франтах у раёнах Чапея і Хонк'ю вялікіх перамен не адбылося. Раён Хонк'ю ў некалькіх месцах па-ранейшаму ахвачан пажарам.

Ваенныя аперацыі кітайскіх войск зараз канцэнтруюцца ў новых раёнах, дзе высадзіліся японскія войскі. Ужо тры дні там цягнуцца лютыя баі. Прыбыўшыя на змену на франты свежыя кітайскія войскі ўступілі ў бой з новапрыбыўшымі падмацаваннямі японскіх войск.

Высветлілася, што першапачатковыя весткі аб прыбыцці ў Шанхай 50 тысяч японскіх падмацаванняў перапавялічаны. Згодна кітайскіх вестак, у Шанхаі зараз усяго каля 20 тысяч японскіх войск.

РАНЕННЕ АНГЛІЙСКАГА ПАСЛА Ў КІТАІ

ЛОНДАН, 26 жніўня. (БЕЛТА). Як перадае шанхайскі карэспандэнт Брытыш юнайтэд прэс, англійскі пасол у Кітаі Х'юджэсоен у часе паездкі ў аўтамабілі з Нанкіна ў Шанхай падвергся кулямётнаму абстрэлу з японскага самалёта-бамбардыроўшчыка, скінуўшага таксама бомбы. Х'юджэсоен ранен у жывот.

Шанхайскі карэспандэнт Рэйтэр паведамляе, што Х'юджэсоен сур'ёзна ранен і змешчан у больніцу ў Шанхаі.

Разам з Х'юджэсоенам у аўтамабілі знаходзіўся англійскі ваенны аташэ палкоўнік Ловат Фрэйзер.

ЯПОНЦЫ ПАДРЫХТОЎВАЮЦЬ АГАЛАШЭННЕ „НЕЗАЛЕЖНАЙ" „ПАЎНОЧНА-КІТАЙСКАЙ ДЗЯРЖАВЫ"

ШАНХАЙ, 24 жніўня. (БЕЛТА). Газета «Дагунбао» паведамляе, што японцы падрыхтоўваюць агалашэнне «незалежнай» «Паўночна-Кітайскай дзяржавы». Намячаецца стварэнне «парламента», які будзе сфармаван з кітайскіх рэакцыянераў — былых паўночных мілітарыстаў. Галавой новай «дзяржавы» называюць былога кітайскага прэзідэнта Цао Куня.

ЯПОНЦЫ РЫХТУЮЦЬ НОВУЮ ПРАВАКАЦЫЮ СУПРОЦЬ СОВЕЦКАГА ГЕНЕРАЛЬНАГА КОНСУЛЬСТВА Ў ШАНХАІ

ШАНХАЙ, 25 жніўня. (БЕЛТА). Сёння японскае генеральнае консульства ў Шанхаі зноў заявіла генеральнаму консулу СССР, што ў пустуючым будынку консульства з'яўляецца нейкае святло, якое, быццам-бы, служыць сігналізацыяй для кітайскіх войск. Японскае консульства пагражае, што ў выпадку, калі зноў з'явіцца святло, то японскія войскі будуць бамбардыраваць памяшканне консульства. Генеральнае консульства СССР яшчэ 16 жніўня ў сваім пратэсце ў сувязі з падобнайжа правакацыяй заявіла, што тэрыторыя, на якой размешчана консульства, кантралюецца японскімі войскамі, на якія кладзецца ўся адказнасць за цэласнасць памяшкання. Тады-ж было выяўлена, што ў памяшканні нікога не асталося, і адказнасць за правакацыйныя дзеянні, якія могуць быць учынены антысовецкімі элементамі, таксама цалкам кладуцца на японцаў. Неабходна адзначыць, што як японскаму консульству, так і японскім ваенным уладам добра вядома, што ў будынку генеральнага консульства СССР не асталося ні супрацоўнікаў, ні абслугоўваючага персанала, і без ведама паліцэйскіх і ваенных улад ні адзін чалавек не можа туды пранікнуць. Совецкае генеральнае консульства яшчэ раз адвергла яўную правакацыю аб сігналізацыі, пацвердзіўшы сваю ранейшую заяву. Паўтарэнне правакацыйнай версіі аб сігналізацыі гаворыць за тое, што сёй-той прадаўжае займацца правакацыйнымі выдумкамі, накіраванымі супроць совецкага генеральнага консульства ў Шанхаі, і падрыхтоўвае глебу для разгрому совецкага генеральнага консульства ў Шанхаі па прыкладу Цяньцзіня.

НА СХОДЗЕ МЕНСКАГА ГАРАДСКОГА ПАРТАКТЫВА

Учора ў Вялікай залі Дома Ўрада адкрыўся сход партыйнага актыва менскай гарадской арганізацыі. Сход заслухаў даклад выконваючага абавязкі першага сакратара ЦК КП(б)Б тав. Волкава аб выніках апошняга V пленума ЦК КП(б)Б і задачах партыйнай арганізацыі.

У сваім яркім дакладзе тав. Волкаў падрабязна характарызуе палітычнае і гаспадарчае значэнне для беларускага народу пастановы ЦК ВКП(б) і СНК СССР «Аб аказанні дапамогі калгаснаму сялянству Беларускай ССР і аб ліквідацыі вынікаў шкодніцтва ў справе калгаснага ўпарадкавання», якая прынята па ініцыятыве вялікага правадыра народаў таварыша Сталіна.

Працоўныя Совецкай Беларусі з вялікім уздымам, з гарачай любоўю да большэвіцкай партыі, да роднага Сталіна сустрэлі гэту гістарычную пастанову. Яны яшчэ мацней згуртоўваюцца вакол ленінска-сталінскай партыі, вакол генія чалавецтва таварыша Сталіна, які так многа праяўляе бацькоўскіх клопатаў аб беларускім народзе.

Упамінанне імя таго, каму абавязан беларускі народ за сваё вызваленне ад вечнай кабалы, цемры і жабрацтва і стварэннем самастойнай беларускай совецкай дзяржаўнасці, у якой, пры дапамозе вялікага Совецкага Саюза, пабудаван сацыялізм, выклікае доўга незмаўкаючыя апладысменты. Партыйны актыў стоячы вітае вялікага правадыра.

Тав. Волкаў звярачае ўвагу на тое, што партыйна-совецкія арганізацыі БССР выключна дрэнна выконваюць пастанову партыі і ўрада. Не гледзячы на тое, што пастанова абавязвала да 15 жніўня вярнуць калгаснікам незаконна адрэзаныя шкоднікамі прысядзібныя ўчасткі, партыйна-совецкія арганізацыі гэтага не выканалі.

Дрэнна ідзе ліквідацыя шкодніцка арганізаваных соўгасаў і перадача іх земляў калгасам. Рад арганізацый не зразумелі сутнасці пастановы партыі і ўрада і ў выніку сказілі яе. Пачалі ствараць ілжэкалгасы на землях ліквідуемых соўгасаў. У некаторых раёнах вярталі калгаснікам прысядзібныя ўчасткі толькі да мінімальнай нормы.

Зусім слаба партыйна-совецкія арганізацыі папулярызуюць пастанову ЦК ВКП(б) і СНК СССР. Яна яшчэ не даведзена да свядомасці кожнага працоўнага.

Польскія шпіёны, трацкісцка-правыя рэстаўратары капіталізма намагаюць усе сілы, каб сарваць выкананне пастановы партыі і ўрада. Аднак, разлік гэтых прэзрэнных служак фашысцкіх ахранак будзе біты. Няхай памятае фашысцкае атрэп'е, што за кроплю пралітай крыві працоўных нашай краіны ворагі паплацяцца пудамі сваёй паганай крыві. Мы вырвем з карэннем з нашых сацыялістычных палёў варожае пустазелле, і справа сацыялізма расквітнее яшчэ ярчэй.

Дружную авацыю наладжвае сход у гонар слаўных чэкістаў і іх баявога кіраўніка, калі тав. Волкаў гаворыць, што проіскі ворагаў і надалей будуць выкрывацца і бязлітасна знішчацца нашымі слаўнымі органамі дыктатуры пролетарыята — НКВД на чале з верным сталінцам, жалезным наркомам тав. Ежовым.

Тав. Волкаў падкрэслівае неабходнасць далейшага павышэння большэвіцкай пільнасці. Партыйна-совецкія і іншыя арганізацыі абавязаны вывучаць свае кадры, ведаць іх, кожны ўчастак работы давяраць толькі праверанным, адданым сацыялістычнай радзіме, ленінска-сталінскай партыі людзям. Вылучэнне новых вырасшых, правераных маладых кадраў з'яўляецца абавязкам кожнага кіраўніка.

Далей дакладчык гаворыць аб магутнай Чырвонай Арміі, якая зорка ахоўвае межы нашай сацыялістычнай радзімы.

— Наша Чырвоная Армія моцна звязана са сваім народам, яна бязмежна аддана справе пролетарскай рэвалюцыі і, ачысціўшыся ад прэзрэннай банды убарэвічаў і тухачэўскіх, зараз моцна як ніколі.

У гонар сваёй любімай Чырвонай Арміі і яе слаўнага палкаводца тав. Варашылава актыў наладжвае бурную авацыю.

Пераходзячы да пераліку задач партыйнай арганізацыі, тав. Волкаў указвае на зусім нецярпіма слабую пастаноўку ўнутрыпартыйнай работы. Пастановы справаздачна-выбарчых партыйных сходаў і канферэнцый не выконваюцца. Да сігналаў комуністаў у гаркоме і горрайкомах не прыслухоўваліся. Не праводзілася належная работа з партыйным актывам.

На лічбах і фактах тав. Волкаў паказвае, што партыйная прапаганда ў Менску і другіх партыйных арганізацыях Беларусі пастаўлена недапушчальна дрэнна. Няма сапраўднай большэвіцкай барацьбы за ажыццяўленне неаднаразовых указанняў нашай партыі, таварыша Сталіна аб штодзённым павышэнні тэарэтычнага ўзроўню кожнага комуніста. 19 гурткоў па Сталінскаму раёну, 16 — па Кагановіцкаму і 20 — па Варашылаўскаму не маюць прапагандыстаў. У радзе гурткоў слухачы падабраны не па ўзроўню ведаў. У гуртках няма яшчэ належнай дысцыпліны. Слухачы недапушчальна дрэнна наведваюць заняткі, а партарганізацыі не змагаюцца за стопроцантнае наведванне школ і гурткоў. Нізкая якасць партыйнай вучобы.

Гарком і горрайкомы ніякай выхаваўчай работы з прапагандыстамі не вядуць. Дрэнна працуюць і парткабінеты. І не дзіва, што пры такім становішчы партыйна-масавай работы ворагі маглі доўгі час арудваць беспакарана.

Тав. Волкаў рэзка крытыкуе гарком і райкомы за безадказныя адносіны да арганізацыі масава-палітычных мерапрыемстваў. 6 жніўня ў Кагановіцкім раёне адбылася масоўка. Яна была арганізавана дрэнна. Памяшканне было перапоўнена. Райкомам было выдана 6.000 білетаў на права прысутнасці на дакладзе, у той час, як зала ўмяшчала не больш 700 чалавек. Неарганізаванасць была і на масоўцы 18 жніўня. Бюро ЦК КП(б)Б наклаў суровыя партыйныя спагнанні на таварышоў, адказных за арганізацыю масоўкі 18 жніўня, падкрэсліўшы тым самым неабходнасць удумлівага падыходу з боку кіраўнікоў партарганізацый да такіх масавых мерапрыемстваў.

Вялікае месца ў сваім дакладзе тав. Волкаў аддае пытанням аб прыёме ў рады партыі. Ён прыводзіць рад прыкладаў, як у асобных партыйных арганізацыях Менска і горрайкомах закінулі гэту важнейшую работу. Асобныя комуністы замест таго, каб працаваць над уцягненнем лепшых рабочых і калгаснікаў у партыю, часта нават адмаўляюць жадаючым уступіць даць рэкамендацыю. У горрайкомах і пярвічных арганізацыях доўга праляжваюць неразгледжанымі заявы жадаючых уступіць у рады партыі. Пастанова ЦК ВКП(б) аб уцягненні комсамольцаў у партыю ляжала без руху ў апараце ЦК КП(б)Б і нават не была даведзена да партыйных арганізацый.

— Аднак, — гаворыць тав. Волкаў, — неабходна папярэдзіць партыйныя арганізацыі ад другой крайнасці, — аб прыёме ў партыю агулам, без індывідуальнага падыходу. Прымаць у рады партыі трэба толькі перадавых, сапраўды адданых справе Леніна—Сталіна, дастойных сыноў нашай сацыялістычнай радзімы.

Рэзкай крытыцы падвяргае т. Волкаў становішча гарадской гаспадаркі.

— У гарадскіх арганізацыях, — гаворыць дакладчык, — яшчэ не адчуваецца большэвіцкіх клопатаў аб задаволенні культурна-бытавых патрабаванняў насельніцтва сталіцы. Становішча жылляў і іх рамонт, работа электрастанцыі і гарадскога транспарту выключна дрэнная. Справа дайшла да таго, што на апал устаноўлена картачная сістэма. Гэта-ж ганьба. На хлеб даўно ліквідаваны карткі, а на апал — іх захавалі.

Нельга цярпець такіх адносін да гарадской гаспадаркі, да патрэб гарадскога насельніцтва з боку горсовета. Мы маем права патрабаваць і будзем патрабаваць ад горсовета сапраўднага кіраўніцтва і прывядзення гарадской гаспадаркі ва ўзорны стан.

Дакладчык падрабязна спыняецца на задачах партыйнай арганізацыі ў сувязі з надыходзячымі выбарамі ў Вярхоўны Совет працоўных СССР.

— Ужо зараз, — гаворыць тав. Волкаў, — у радзе месц наглядаецца актывізацыя папоўскіх і іншых варожых элементаў. Задача партыйнай арганізацыі заключаецца ў тым, каб шырока разгарнуць масава-палітычную работу і добра падрыхтавацца да выбараў, давёўшы палажэнне аб выбарах да кожнага працоўнага.

Громам апладысментаў і воклічамі «ура» пакрываюцца апошнія словы тав. Волкава, словы падзякі таварышу Сталіну за дапамогу і пастаянную ўвагу да беларускага народу і КП(б)Б. Тав. Волкаў выказвае ўпэўненасць, што партыйная арганізацыя Совецкай Беларусі з поспехам выканае пастанову ЦК ВКП(б) і СНК, што яна канчаткова ачысціць беларускую зямлю ад ворагаў і ліквідуе вынікі шкодніцтва.

У спрэчках учора выказалася 5 чалавек: тт. Каханоўскі (электрастанцыя), Юркоў (рэдактар «Звязды»), Вязнікаў (палкавы камісар), Малінковіч (Наркамлегпром) і Млодзінава (ГУМ).

Сёння ў 6 гадзін вечара праціяг спрэчак па дакладу тав. Волкава.

РАСТЛУМАЧЫЦЬ АДНААСОБНІКАМ ВЕЛІЗАРНЫЯ ІЛЬГОТЫ, ПРАДАСТАЎЛЕНЫЯ ІМ ПРЫ ЎСТУПЛЕННІ Ў КАЛГАС

СВОЕЧАСОВА ВЫКАНАЦЬ КОЖНЫ ПУНКТ ПАСТАНОВЫ

Кіраўнікі асобных раёнаў яшчэ да гэтага часу праяўляюць злачынную бясклопатнасць і марудзяць у выпраўленні дапушчаных скажэнняў і памылак пры ажыццяўленні пастановы СНК СССР і ЦК ВКП(б). Сігналы з многіх месц яскрава гавораць аб гэтым.

Узяць напрыклад Менскі раён, які неаднаразова быў папярэджаны ЦК КП(б)Б і СНК БССР у дапускаемых скажэннях і яўным ігнараванні гістарычнага рашэння. Але кіраўнікі гэтага раёна — сакратар райкома т. Кіштымаў і старшыня райвыканкома т. Жарын — не зрабілі для сябе адпаведных вывадаў. Тут яшчэ далёка не ўсім калгасным гаспадаркам вернуты шкоднікамі адрэзаныя прысядзібныя ўчасткі. У калгасе «Прамень соцыялізма», Строчыцкага сельсовета, замест звароту калгаснікам адрэзаных прысядзібных участкаў і надзялення да нормы, правялі сход, на якім старшыня праўлення калгаса Падабед і старшыня сельсовета Бабурка прымушалі калгаснікаў распісацца, што ў іх з сядзібамі ўсё ў парадку. Але 24 калгасныя гаспадаркі, якія не маюць мінімальнай нормы, ні пад якім прымусам гэтых злачынцаў не згадзіліся даць свае подпісы. Гэтым гаспадаркам, як напрыклад, Жукоўскаму, Філіпчыку, Булынку і астатнім, яшчэ і зараз не нарэзаны сядзібы, згодна статута сельскагаспадарчай арцелі.

У суседнім калгасе імя Дзяржынскага, таго-ж Строчыцкага сельсовета, таксама не вернуты калгаснікам незаконна адрэзаныя прысядзібныя ўчасткі. Старшыня арцелі Валасевіч так «растлумачвае» калгаснікам пастанову партыі і ўрада: «у каго прысядзібны ўчастак мае 0,20, 0,30 ці 0,80 гектара — усёроўна абразацца ці дарэзацца не будзе. Усё астаецца па-старому».

Трэба думаць, што раённае кіраўніцтва ведае аб гэтых і падобных ім фактах грубага скажэння пастановы партыі і ўрада, але ніякіх мер не прымае, чым па сутнасці патурае злачынным скажэнням пастановы.

Груба скажаецца пастанова партыі і ўрада ў Бешанковіцкім раёне. У калгасе імя Чапаева, Сініцкага сельсовета замест звароту прысядзібных участкаў і прыбліжэння іх да хат калгаснікаў, заняліся абрэзкай зямлі паблізу сядзіб. У калгасе імя Варашылава (Багушэўскі раён) 0,15—0,20 гектара адводзіцца пры сядзібе, а астатняя частка зямлі далёка ў полі. Калгаснікі абураны гэтым і звяртаюцца са скаргамі ў райземаддзел, але там да голасу іх не прыслухоўваюцца.

Марудна і з вялікімі недахопамі праходзіць работа па перадачы зямель з ліквідуемых соўгасаў, а таксама лясоў і лясных угоддзяў і зямель, якімі незаконна карысталіся розныя раённыя арганізацыі. У Дубровенскім раёне яшчэ да гэтага часу зямельны аддзел карыстаецца нейкімі «запаснымі» сенажацямі, аддаючы касіць іх на палову калгасу «Чырвоны сцяг» і аднаасобнікам Сваташыцкага сельсовета. У Аршанскім раёне зацяжку ліквідацыі соўгасаў скарыстоўваюць шкоднікі з мэтай сарваць малацьбу, дапусціць страты ўраджаю і т. д. Таксама паступаюць сігналы і скаргі на тое, што шкоднікі ў Тураўскім і інш. раёнах імкнуцца затрымаць апісанне нядоімак, штрафаў, не афармляюць прадастаўленыя ільготы калгасам і калгаснікам.

Супроць гэтых дзеянняў, якія накіраваны на зрыў своечасовага і правільнага ажыццяўлення пастановы СНК Саюза ССР і ЦК ВКП(б), неабходна весці самую рашучую барацьбу.

ШКОДНАЯ ПРАКТЫКА Ў АДНОСІНАХ ДА АДНААСОБНІКАЎ

У Кармянскім раёне далёка не зжыта шкодная практыка ў адносінах да аднаасобніка, якая доўгі час праводзілася шкоднікамі. І зараз аднаасобныя гаспадаркі яўна ігнаруюцца.

Раённыя арганізацыі не растлумачылі аднаасобнікам гістарычнай пастановы СНК Саюза ССР і ЦК ВКП(б), не давялі да іх тых велізарнейшых ільгот, якія прадастаўляюцца пры ўступленні ў калгас. Таму не выпадкова, што ў раёне няма прыліву аднаасобнікаў у калгасы.

Аднаасобнікі Літвінаўскага, Кароцькаўскага, Хізаўскага, Ворнаўскага і іншых сельсоветаў яшчэ сёння добра не ведаюць аб гістарычнай пастанове партыі і ўрада. Гэтыя сельскія советы зусім не праводзяць сярод аднаасобнікаў палітычна-масавай работы па арганізацыі прыліву ў калгасы. Старшыня Літвінаўскага сельсовета Ігнаценка па-антысовецку адносіцца да аднаасобнікаў, называючы апошніх «кулацкімі элементамі» і т. д. Аднак кіраўнікі Кармянскага раёна не звяртаюць на гэта ніякай увагі. Больш таго, з боку раённых арганізацый прадаўжаецца шкодная практыка. У загадчыка раённага фінансавага аддзела Голубева ляжыць 70 заяў аднаасобнікаў аб тым, што ў свой час ім няправільна былі налічаны падаткі, за няўплату якіх із'ята і прадана за бясцэнак маемасць. Голубеў гэтых заяў не разглядае, імкнецца ўсякімі спосабамі «даказаць», што ўсё было зроблена правільна.

Ці так гэта на самой справе? У аднаасобніцы вёскі Ясень, Валынцаўскага сельсовета, Ісакавай Пелагеі незаконна із'ялі каня, калёсы і вупраж, ацаніўшы ўсё за 50 рублёў. Ісакава паабівала парогі райфінаддзела. Кожны дзень ходзяць у райфа са скаргамі дзесяткі аднаасобнікаў, але нічога ад Голубева не могуць дабіцца.

ЗНАЁМЫ.

ПРЫСЯДЗІБНЫЯ ЎЧАСТКІ НЕ ПРЫБЛІЖАНЫ ДА ДВАРОЎ КАЛГАСНІКАЎ

У Багушэўскім раёне фармальна аднесліся да выканання пастановы СНК СССР і ЦК ВКП(б). Тут толькі правялі работу па выяўленню тых гаспадарак калгаснікаў, якія мелі прысядзібныя ўчасткі менш мінімальнай нормы і якім трэба было прыблізіць ўчасткі з палёў да хат калгаснікаў. Канкрэтную-ж работу па прыбліжэнню гэтых участкаў не правялі.

Узяць хоць-бы Навасельскі сельсовет. У гэтым сельсовеце брыгадзір калгаса «Кічына» Аўфяронак Барыс і рахункавод Абрамовіч Лаўрэн пайшлі на яўнае злоўжыванне. Калгаснік Барысевіч меў свой участак далёка ад хаты. Але Аўфяронак і Абрамовіч дагэтуль не адвялі яму сядзібу каля хаты. У райземаддзел-жа яны прадставілі спіс, у якім падрабілі подпіс Барысевіча, што ён нібы атрымаў участак.

У сельгасарцелі «Чырвоны луг» калгаснікі Ільюшэнка Максім, Ільюшэнка Рыгор і Ільюшэнка Гаўрыла мелі сядзібы толькі па 0,15—0,16 гектара, а астатняя зямля была ў полі. Але старшыня калгаса Ільюшэнка Мікіта і брыгадзір Лагуноў Цярэнцій не прыблізілі ім участкі да хат. У райземаддзел-жа яны таксама прадставілі спіс, што гэтым гаспадаркам участкі адведзены паблізу іх двара.

Такія факты маюць месца і ў іншых сельсоветах Багушэўскага раёна.

Работа па перадачы лясоў калгасам праводзіцца зусім марудна. У асобных калгасах ёсць антыдзяржаўныя тэндэнцыі, каб забраць усе лясы. Раённыя арганізацыі не рэагуюць на гэтыя факты.

Райком партыі і райвыканкам усю работу па надзяленню калгасных гаспадарак прысядзібнымі ўчасткамі і перадачы лясоў і лясных угоддзяў перадаручылі зямельным работнікам. Раённы партыйна-совецкі актыў ні аднаго разу не пасылаўся ў калгасы па растлумачэнню гістарычнай пастановы СНК Саюза ССР і ЦК ВКП(б).

Таму не выпадкова, што ў правядзенні гэтай важнейшай работы ў раёне дапушчана многа памылак і скажэнняў, якія не выпраўляюцца.

ВОЛГІН.

АБЕЗЗЯМЕЛІЛІ КАЛГАС

Інтэрнацыянальны калгас «Іскра», Шклоўскага раёна, арганізаваўся ў 1926 годзе. У калгасе былі ўсе магчымасці для росту і развіцця. Зямлі мелася ўдоваль.

Але шкоднікі ўсімі метадамі пачалі падрываць магутнасць калгаса. Яны пабудавалі на калгаснай зямлі ільназавод, перадаўшы апошняму 30 гектараў. Затым было адрэзана ад калгаса яшчэ 5 гектараў сенажаці і 10 гектараў пахаці, якія скарыстоўваюць работнікі ільназавода. Яны косяць калгасны луг і па спекуляцыйных цэнах прадаюць гэтаму-ж калгасу сена. 10 гектараў пахаці, адрэзаныя пад завод, пустуюць, а калі калгас папрасіў яе засеяць, яму адмовілі.

Дырэктару фабрыкі «Спартак» Халамянюку (зараз выключаны з партыі) спадабаўся калгасны сад. Ён рашыў ва што-б там ні стала адняць гэты сад ад калгаса. Для гэтага Халамянюк падгаварыў старшыню РВК Козінцава. З лёгкай рукі Козінцава вынесена пастанова прэзідыума РВК: «Хадайнічаць перад СНК БССР аб перадачы сада ад калгаса «Іскра» дырэкцыі фабрыкі «Спартак». Гэта хадайніцтва задавальняецца.

На гэтым Козінцаў не спыняецца. Пад будаўніцтва ільнабазы і склада Заготзярно адразаецца ад калгаса 7 гектараў зямлі. Пад будаўніцтва падстанцыі Асінбуд адводзіцца 4 гектары калгаснай зямлі. Ільнабаза займае паўгектара, а астатняя зямля засяваецца работнікамі канторы Заготлён.

Побач з калгаснай зямлёй, якая адрэзана пад ільназавод, Заготлён, Заготзярно, ёсць так званы запасны фонд горсовета. Гэтая зямля засяваецца рознымі службовымі асобамі.

Шкоднікі паставілі калгас у цяжкае становішча. Калгаснікам зараз няма як ні праехаць, ні прайсці на калгасную зямлю. Калгасныя будынкі адрэзаны ад калгаснай зямлі. З аднаго боку знаходзіцца фабрыка «Спартак», з другога — падстанцыя Асінбуд, а таксама ільназавод, Заготзярно і Заготлён.

Усё гэта рабілася з мэтай, каб выклікаць у калгаснікаў незадавальненне, каб падарваць моц калгаса.

Старшыня РВК Козінцаў на ўсіх нарадах распінаецца, што ў БССР было шкодніцтва, а ў Шклоўскім раёне як быццам бы ўсё добра. Ліквідацыя вынікаў шкодніцтва, якому патураў Козінцаў, у раёне не праводзіцца.

АНДРОСАЎ.

ЧЫРВОНААРМЕЙЦЫ ВЫВУЧАЮЦЬ ГІСТАРЫЧНУЮ ПАСТАНОВУ

Байцы і камандзіры з падраздзялення т. Одынец, на палявых занятках глыбока вывучалі пастанову СНК Саюза ССР і ЦК ВКП(б) аб аказанні дапамогі калгаснаму сялянству Беларускай ССР і аб ліквідацыі вынікаў шкодніцтва ў справе калгаснага ўпарадкавання.

Чырвонаармейцы-беларусы паслалі пісьмы сваім бацькам, у якіх яны растлумачваюць пастанову партыі і ўрада і запэўніваюць, што Чырвоная Армія заўсёды пільна стаіць на ахове граніц СССР.

П. ІВАНОЎ.

ВЫСТАЎКА, ПРЫСВЕЧАНАЯ СТАЛІНСКАЙ КАНСТЫТУЦЫІ

У Маскве, у Цэнтральным парку культуры і адпачынку імя Горкага па ініцыятыве Музея народаў СССР адкрыта выстаўка, прысвечаная Сталінскай Канстытуцыі. Пры ўваходзе на выстаўку ў вестыбюлі ўвагу наведвальнікаў прыцягвае вялікае мастацкае пано «Таварыш Сталін робіць даклад аб праекце Канстытуцыі СССР на Надзвычайным VIII Усесаюзным З'ездзе Советаў», напісанае мастакамі Сокалавым і Блохіным.

Першы раздзел выстаўкі дае кароткае ўяўленне аб сутнасці дыктатуры пролетарыята і гістарычнай немінучасці ўстанаўлення дыктатуры пролетарыята.

У гэтым раздзеле дана схема арганізацыі і кіраўніцтва Парыжскай Комуны 1871 года і выказванні Маркса, Энгельса, Леніна, Сталіна аб Комуне.

Другі раздзел выстаўкі прысвечан 2 і 3 артыкулу Сталінскай Канстытуцыі. Наведвальнік бачыць, як пад кіраўніцтвам партыі Леніна—Сталіна адбылася ў 1917 годзе Вялікая Кастрычніцкая Соцыялістычная Рэволюцыя, устаноўлена совецкая ўлада, заваявана дыктатура пролетарыята. Карціна мастака Сварога, копія з яе мастака Тарасевіча паказвае практычны цэнтр па кіраўніцтву ўзброеным паўстаннем, створаны ЦК большэвікоў 29 кастрычніка 1917 года ў Петраградзе, у складзе: тт. Сталіна, Свердлова, Дзержынскага, Бубнова і Урыцкага.

Тут-жа — рэзалюцыя Леніна аб узброеным паўстанні, прынятая на пасяджэнні Цэнтральнага Камітэта большэвікоў 23(10) кастрычніка 1917 г., у фотадакументах паказаны штурм Зімняга палаца ўзброенымі атрадамі рабочых, арышт буржуазнага Часовага ўрада, узяцце Крэмля ў Маскве, прыём т. Леніным чырвонагвардзейцаў у Смольным (карціна мастака Хвасценка).

У лютай барацьбе з меншавікамі, эсэрамі, трацкістамі і штрэйкбрэхерамі Зіноўевым і Каменевым, стаўшымі пасля заклятымі ворагамі народу, рабочы клас у саюзе з бяднейшым сялянствам у Кастрычніку 1917 года знішчыў уладу памешчыкаў і капіталістаў, заваяваў совецкую ўладу.

Вялікая Кастрычніцкая Соцыялістычная Рэволюцыя адбылася. Улада перайшла ў рукі Советаў Рабочых, Сялянскіх і Салдацкіх Дэпутатаў. Сярод дакументаў на выстаўцы ёсць першыя дэкрэты, напісаныя рукой В. І. Леніна: паведамленне аб пераходзе ўлады к Советам; дэкрэт аб міры; закон аб зямлі; нацыяналізацыя банкаў, заводаў, чыгунак; дэкларацыя правоў народаў Расіі, напісаная таварышом Сталіным; дана карта трыумфальнага шэствія совецкай улады.

Трэці раздзел выстаўкі прысвечан першай Канстытуцыі РСФСР 1918 года і Канстытуцыі СССР 1924 года. Тут паказана як стваралася і мацнела совецкая дзяржава ў барацьбе са знешняй і ўнутранай контррэволюцыяй, як у адпаведнасці з гэтым будавалася і першая совецкая Канстытуцыя 1918 года, выпрацаваная пад кіраўніцтвам тт. Леніна, Сталіна і Свердлова, першая Канстытуцыя Саюза ССР 1924 года, выпрацаваная пад кіраўніцтвам тав. Сталіна і пры ўдзеле тт. Калініна, А. Андрэева і Фрунзе. І, нарэшце, Вялікая Сталінская Канстытуцыя перамогшага соцыялізма. Вялікаму правадыру народаў таварышу Сталіну абавязана совецкая краіна гэтымі перамогамі, зафіксаванымі ў Сталінскай Канстытуцыі.

Выстаўка, крок за крокам, разгортвае карціну перад совецкім грамадзянінам як стварыўся Саюз ССР, гаворыць аб перамогах соцыялізма, заваяваных і запісаных у Вялікай Сталінскай Канстытуцыі.

Выстаўка паказвае як пад кіраўніцтвам партыі Леніна—Сталіна наша краіна ідзе па шляху да комунізма. Тут вы ўбачыце фотамантаж «Вялікія ленінскія заветы»— клятва, даная правадыром народаў таварышом Сталіным на II Усесаюзным З'ездзе Советаў 26 студзеня 1924 года ў сувязі са смерцю В. І. Леніна.

Міжнароднаму значэнню Вялікай Сталінскай Канстытуцыі на выстаўцы прысвечан асобны раздзел.

На Надзвычайным VIII Усесаюзным З'ездзе Советаў правадыр народаў таварыш Сталін гаварыў: «Наша совецкае грамадства дабілася таго, што яно ўжо ажыццявіла ў асноўным соцыялізм, стварыла соцыялістычны лад, гэта значыць, ажыццявіла тое, што ў марксістаў называецца інакш першай або ніжэйшай фазай комунізма».

У раздзеле, прысвечаным артыкулам 4 і 6 Сталінскай Канстытуцыі, даны дыяграмы росту асноўных фондаў соцыялістычнай гаспадаркі СССР, дыяграмы росту соцыялістычных форм гаспадаркі, паказаны розныя экспанаты, дакументы, якія характарызуюць перамогі соцыялізма. У 1923—24 г. удзельная вага прадукцыі соцыялістычнай прамысловасці складала 76,7 проц. У 1925 годзе ўдзельная вага соцыялістычнай прамысловасці ўжо складала 99,7 проц., а капіталістычны сектар толькі 0,3 проц.

Яшчэ больш пераканаўчыя лічбы перамог соцыялізма мы бачым у сельскай гаспадарцы. Прыватны сектар сельскай гаспадаркі ў 1925 годзе складаў 98,5 проц., а соцыялістычны сектар — усяго толькі 1,5 проц.

Пад кіраўніцтвам партыі Леніна—Сталіна, у барацьбе з трацкістамі і правымі, сельская гаспадарка была калектывізавана, а кулацтва ліквідавана як клас. І ў 1935 годзе соцыялістычны сектар сельскай гаспадаркі складаў ужо 94,2 проц., а прыватны сектар, індывідуальная сельская гаспадарка — 5,8 проц.

У 1924 годзе ў руках прыватнага гандлю (спекулянтаў, перакупшчыкаў, гандляроў) знаходзілася яшчэ 52,7 проц. рознічнага звароту, у 1928 г. — 22,5 проц., а ў 1935 г. — усе 100 проц. складаў ужо совецкі гандаль, гэта значыць гандаль без спекулянтаў, гандляроў і перакупшчыкаў.

Асноўныя фонды соцыялістычнай гаспадаркі СССР у 1928 г. складалі 49 мільярдаў 400 мільёнаў рублёў; у 1936 г.— 150 млрд. 700 млн. рублёў і па плану 1937 г. яны складуць 176 млрд. 200 млн. рублёў.

«Соцыялістычны ўклад з'яўляецца непадзельна пануючай і адзіна камандуючай сілай ва ўсёй народнай гаспадарцы» (Сталін).

На картаграмах паказаны запасы нафты ў нетрах СССР, запасы каляровых металаў па рэспубліках і абласцях, дана дыяграма росту здабычы нафты, газы, вугалю, чорнай металургіі, электраэнергіі. І на чырвонай матэрыі на ўсю залу гора гучыць: «Нетры, воды, лясы, заводы, фабрыкі, шахты, руднікі ў СССР з'яўляюцца ўсенародным здабыткам».

Выключна вялікі інтарэс выклікае ў наведвальнікаў выстаўкі параўнаўчы бюджэт СССР на 1937 год з бюджэтам царскай імперыі 1913 года. Куды ішлі народныя грошы пры царызме і як мы скарыстоўваем наш совецкі бюджэт?

Бюджэт СССР на 1937 год складае 98 млрд. 69 млн. 500 тысяч рублёў. Бюджэт Расійскай імперыі ў 1913 годзе складаў 3.417.359 тыс. рублёў, гэта значыць, нямногім больш 3-х мільярдаў рублёў. Значыць, бюджэт СССР больш амаль у 33 разы.

Адкуль паступалі і куды выдаткоўваліся народныя грошы ў царскай Расіі? Звыш 2-х мільярдаў, а іменна 2.354.724.653 руб. плацілі сяляне і рабочыя; банкіры-ж і фабрыканты давалі ўсяго толькі 185.222.118 рублёў. Царскі ўрад шчодрай рукой даваў грошы на ўтрыманне «свяцейшага» сінода—44.586.513 руб. 54 кап.

Каля двух дзесяткаў мільёнаў (17.628.699 руб. 90 кап.) ішло на ўтрыманне імператарскага двара, дзесяткі мільёнаў — на субсідыраванне арміі паліцэйскіх, жандараў, шпікаў.

На выстаўцы знаходзіцца кніга «Свод законаў Расійскай імперыі». У гэтай кнізе чытаем:

РАЗДЗЕЛ І.

«Аб сутнасці вярхоўнай самадзяржаўнай улады»:

Артыкул 4. Імператару ўсерасійскаму належыць вярхоўная самадзяржаўная ўлада. Павінавацца ўладзе яго не толькі за страх, але і за сумненне сам бог (?) загадвае.

Артыкул 9. Гасудар імператар сцвярджае законы і без яго зацвярджэння ніякі закон не можа мець свайго выканання.

Артыкул 13. Гасудар імператар абвяшчае вайну і заключае мір, а роўна дагавары з замежнымі дзяржавамі. (Свод законаў Расійскай імперыі, выд. 1910 г. кніга І, стар. 1).

Мы тут не пералічваем усіх артыкулаў, прысвечаных характарыстыцы сутнасці вярхоўнай самадзяржаўнай ула[ды], але з пералічаных некалькіх артыкулаў відаць, што сабою ўяўляла самадзяржаўная ўлада прыгоннікаў і памешчыкаў.

У той-жа кнізе «Свод законаў Расі[йскай] імперыі» раздзел IV прысвечаны ўтрыманню членаў імператарскага дома.

Артыкул 164. «Да забеспячэння [...] заўсёднага часу становішча імператарскай фаміліі і да палягчэння зылактаў дзяр[...]жаўных, на яе ўтрыманне вызначаюцца асобныя нерухомыя маёнткі і грашовы капітал, пад назвай удзельных».

Артыкул 167. Імператрыца ў час ця[...] ствавання яе супруга атрымлівае па 20[0] тысяч рублёў у год і ўтрыманне яе два[ра]. Усё гэтае імператрыца захоўвае і ў [...] ўдоўстве[...] стане па час прабывання [у] Расіі; калі-ж пакіне Расію, то атрым[лі]вае палову ўтрымання.

Артыкул 168. На ўтрыманне дзяцей гасударавых да поўнагоддзя вызначаецца для кожнага у год па 33 тысячы рублёў.

Артыкул 169. Наследніцкае ўтрыманне апрача ўтрымання двара, па 100 тысяч рублёў у год. Супрузе наследніка, у час замужаства, па 50 тыс. рублёў у год, в[о] ўдоўстве-ж пенсію па 100 тыс. рублёў. Утрыманне двара, а пасля выезду з Рас[іі] па 50 тыс. рублёў пенсіі. Дзецям наследніка абодвага пола да поўнагоддзя аба д[а] брака, гасударом назначаецца па 20 тысяч рублёў.

Спецыяльны артыкул 171 прадугледжвае, што «выдача ўтрымання імператрыцы, наследніку, яго супрузе, а таксама дзецям іх і малодшым сынам і дочкам імператара да поўнагоддзя або да брака роўна як прыданая ўзнагарода вялікім князям і княжнам князі імператарскай — робіцца з сум дзяржаўнай ка[зны]».

Артыкул 173. «Кожнаму сыну імператара (апрача наследніка) пасля дасягнен[ня] [...]

(Працяг на 3-й стар.).

На выстаўцы, прысвечанай Сталінскай Канстытуцыі СССР. НА ЗДЫМКУ: адзін з аддзелаў выстаўкі, прысвечаны ахове дзяржаўных граніц СССР.

Фото Т. Чэрнова.

Да абмеркавання праекта „Аб увядзенні правільных севазваротаў"

АБ ПАСЬБІШЧНЫМ УТРЫМАННІ ЖЫВЁЛЫ

Разам з увядзеннем правільных севазваротаў у калгасах павінна быць вырашана пытанне пасьбішчнага ўтрымання жывёлы.

У радзе калгасаў па-шкодніцку былі распаханы досыць каштоўныя плошчы выпасаў і сенажаці. Распаханы і такія землі, якія не могуць быць скарыстаны ў выглядзе пахаты з прычыны іх забалочанасці, заліву ў мокрыя гады, а нават і ў сухія гады ўвясну і ўвосень.

Гэта патрабуе таго, каб пры ўвядзенні севазвароту ў калгасах не толькі былі ўлічаны ўсе землі, годныя пад распашку, але ўлічаны такія пахатныя плошчы, якія нават пры правядзенні адпаведных меліярацыйных работ на іх не могуць быць скарыстаны ў далейшым у выглядзе пахаты. Яны павінны падлягаць залужэнню і ператвораны ў выганы і сенажаці.

Адначасова з гэтым да канца павінна быць вырашана пытанне правядзення прасцейшых меліярацыйных работ. Трэба, каб работа па ўвядзенню севазваротаў праводзілася не асобна землеўпарадчыкам і аграномам, а каб у гэтым выпадку прымалі ўдзел роўна з аграномам і культуртэхнік, і заатэхнік, і гідратэхнік.

У радзе выпадкаў адзначаныя мерапрыемствы не вырашаюць да канца пытання пасьбішчнага ўтрымання жывёлы. Разам з імі паўстае задача ўвядзення прыфермскага севазвароту, які-б не толькі забяспечыў ферму сочнымі і зялёнымі кармамі, а і вырашыў правільна пытанне выпаснага ўтрымання жывёлы.

Прыфермены севазварот павінен прадстаўляць з сябе не чатырохпольны, а многапольны севазварот, да 6—7 палёў з пасевам траў у ім трох-і чатырохгадовага скарыстання спецыяльна для выпасу жывёлы. Размер палёў севазвароту ў гэтым выпадку і самой плошчы пад прыферменым севазваротам вызначаецца пасля поўнага ўліку ўсіх магчымасцей выпасу жывёлы, пачынаючы ад прывядзення ў куль[...]турны выгляд выганаў, меліярацыі і ка[н]чаючы арганізацыяй зялёнага канвеера [на] палях палявога севазвароту, патрэбнас[ці] фермы, для якой апошні арганізуецца.

Палажэнне гэта неабходна ўзаконі[ць] пры зацвярджэнні праекта ўвядзення пр[а]вільных севазваротаў.

Увядзенне севазваротаў не з'яўляец[ца] тэхнічнай справай, не абмяжоўваецца ра[з]біўкай палёў і складаннем пераходн[ай] табліцы. Гэтаму павінна спадарожнічаць адпаведная работа па арганізацыі ўсіх г[а]лін гаспадаркі. Інакш кажучы, пер[ад] увядзеннем севазвароту павінен бы[ць] складзен агрaпраект, які павінен пра[д]угледзець і адпаведнымі эканамічнымі ра[з]лікамі абгрунтаваць не толькі сучасн[ае] становішча гаспадаркі, а і прадугледзе[ць] размеры далейшага развіцця яе на рад г[а]доў. Такі аграпраект павінен быць дэт[а]лёва прапрацаван і дадзен як адзіная фо[р]ма, неабходная пры зацвярджэнні сев[а]звароту.

Нямалаважным пытаннем пры ўвядзе[н]ні севазвароту з'яўляецца дэтальнае в[ы]данне кожным калгаснікам размераў сва[іх] палёў. У практыцы ўвядзення севазва[ро]таў у мінулыя гады нагляда ліся такія в[ы]падкі, калі землеўпарадчыкі пры гасп[а]дарчым упарадкаванні не праводзілі абм[е]раў плошчы палёў у калгасе, а карыст[а]ліся старым картаграфічным матэрыяла[м,] запісвалі на калгасную плошчу зямлі, [не] адпавядаючыя сапраўднасці, не гледзяч[ы] на тое, што калгас меў ужо ўзедзены с[е]вазварот. І калгас не мог размясціць і в[ы]канаць план сяўбы па прычыне адсутна[сці] зямлі.

У сувязі з гэтым паўсямеснае патраб[а]ванне калгаснікаў перад увядзеннем сев[а]звароту — дэталёва абмераць усе зямел[ь]ныя ўгоддзі — павінна знайсці свой а[д]бітак у праекце.

КАЛЕЧЫЦ — старшы аграном Слуцкай МТ[С]

БЕСПАДСТАЎНАЕ ВЫКЛЮЧЭННЕ З КАЛГАСА

Калгаснік сельгасарцелі «Барацьбіт за пяцігодку», Каменскага сельсовета (Горацкі раён) Запрудскі Ціт ужо даўно вядзе спрэчкі з праўленнем аб пуні. У гаспадарцы калгасніка Запрудскага гэта адзіная халодная будыніна, дзе ён мог паставіць карову, свінню і авечку, што ёсць у яго асабістым карыстанні.

Старшыня праўлення Завідоўскі Нікіта пад рознымі прычынамі імкнецца пазбавіць калгасніка гэтай будыніны, пакінуць яго жывёлу на двары, хаця па статуту сельгасарцелі гаспадарчыя будынкі, неабходныя для ўтрымання жывёлы, што знаходзяцца ў асабістым карыстанні калгаснікаў, не абагульваюцца.

Запрудскі некалькі разоў звяртаўся ў райком партыі, райземаддзел і пракуратуру. Сакратар РК КП(б)Б т. Марозаў і загадчык райза т. Зайцаў прапанавалі праўленню калгаса і старшыні сельсовета Шапавалаву вырашыць гэта пытанне, пакінуўшы пуню ў асабістым карыстанні калгасніка.

Калі-ж Запрудскі паставіў у гэту пуню сваю карову, старшыня калгаса Завідоўскі зламаў замок, пабіў жонку калгасніка Марфу. Але на гэтым самадур не спыніўся. Ён 22 ліпеня — у самы гарачы час уборкі—не дапускае Запрудскага да работы. Перадавая брыгада, якой кіраваў гэты калгаснік, астаецца без брыгадзіра. 27 ліпеня на агульным сходзе Запрудскага выключаюць з калгаса. Лепшага калгасніка, якога два месяцы таму назад вылучылі ў брыгадзіры і абралі членам праўлення, стаўяць па-за калгасам.

За абаронай Запрудскі звяртаецца ў раённы выканаўчы камітэт. Прэзідыум РВК у пастанове за № 23 ад 16 жніў[ня] запісаў:

«Слухалі: Заяву грамадзяніна вё[скі] Аршань Запрудскага аб аднаўленні я[го] ў калгасе і аб звароце сенавала (пун[і]) абагуленага пры ўступленні ў калга[с]. Запрудскі выключаўся пастановай схо[ду] ад 27 жніўня за парушэнне статута [і] прысваенне калгаснай маемасці.

Пастанавілі: Пастанову агульнага сх[о]да калгаса аб выключэнні з калгаса З[а]прудскага лічыць правільнай. У адносі[нах] звароту сенавала хадайніцтва пакіну[ць] незадаволеным».

Незаконнае дзеянне праўлення калга[са] штампуецца прэзідыумам РВК. Калгасн[ік] вымушан траціць гарачы час года, еха[ць] у Менск, хадайнічаць аб аднаўленні [у] калгасе.

Да рэчы, гэтае незаконнае выключэ[нне] не Запрудскага з калгаса не першае. [У] мінулым годзе таксама ў адзін і той-ж[а] дзень, 27 ліпеня, праўленне калгаса в[ы]ключыла двух калгаснікаў з арцелі, [як] «сабатуючых у дысцыпліне».

Пастанова прэзідыума РВК ад 16 жні[ўня] ня павінна быць неадкладна скасава[на]. Нельга дапускаць, каб беспадстаўна вы[]кідвалі з калгаса, здзекваліся над ка[л]гаснікам, пазбаўлялі яго магчымасці пр[а]цаваць.

Гэта справа заслугоўвае вялікай ува[гі]. Раённы камітэт КП(б)Б павінен зацік[а]віцца становішчам у калгасе «Барац[ь]біт за пяцігодку», незаконнымі дзеянн[я]мі Завідоўскага, райвыканкома і яго ста[р]шыні Карсекі.

А. ЛОСЬ.

Чаму не расце стаханаўскі рух?

Як толькі прагрымеў на ўвесь СССР першы рэкорд Алексея Стаханава, на заводзе «Бальшэвік» з вялікім уздымам узнялася хваля стаханаўскага руху. Кіраўнікі завода амаль увесь час сядзелі ў цэхах і брыгадах і дапамагалі стаханаўцам у рабоце. Яны на месцы ліквідавалі перашкоды на шляху стаханаўскага руху.

Зараз мы маем адваротнае. Дырэктар завода Бандарчык, старшыня заўкома Глюксман і сакратар парткома Мінкін заспакоіліся на дасягнутых поспехах. Яны страцілі фактычна густ да стаханаўскага руху, прадаставілі яго самому сабе. Яны прывыклі да так званых вытворчых непаладак, за якімі ў сапраўднасці хаваецца ігнараванне стаханаўскага руху.

Наглядным прыкладам можа служыць наша брыгада першага хромавага цэха. Стаханаўцы брыгады гараць жаданнем, поўны энергіі сустрэць другую гадавіну стаханаўскага руху і 20-годдзе Пролетарскай рэвалюцыі новымі вытворчымі перамогамі. Але нам ставяць палкі ў калёсы. На першы погляд здаецца, што матэрыялам нас забяспечваюць больш-менш не дрэнна, але калі паглядзець яго якасць, то яна яўна нікудышняя. Скуры да нас трапляюць зусім мокрыя. Гэта тармозіць выкананне норм і па колькасці і па якасці. Адміністрацыя з гэтым не вядзе ніякай барацьбы.

Другое, што нам сістэматычна перашкаджае ў рабоце — несвоечасовае забеспячэнне інструментамі, асабліва тачыльнымі камнямі. У рэзультаце стаханаўцы прастойваюць гадзінамі, або павінны пераключацца на іншыя рабочыя работы. Я безліч разоў гаварыў аб гэтым начальніку цэха і дырэктару завода, але вынікаў німа.

— Прымем меры... уладзім справу, — паабяцаў т. Бандарчык. Але далей слоў не пайшоў. Тады я папрасіўся ў начальніка цэха і адлучыўся сам шукаць у Менску тачыльныя камні, з-за якіх былі прастоі. Зараз зноў вышлі з запасу гэтыя камні. Выконваючы абавязкі начальніка цэха (ён-жа тэхнарук завода) т. Валькоўскі, калі я яму аб гэтым расказаў, зноў пасылае мяне за імі. Ці так адміністрацыя цэха і завода павінна ствараць нармальныя ўмовы для работы стаханаўцаў?

Яшчэ горш абстаіць справа ў нас з рамонтам станкоў. Гэтым пытаннем на заводзе як след быць ніхто не займаецца. Станкі нашай, напрыклад, брыгады старыя. На іх мы працуем з асаблівай пільнасцю, але ўсё-ж яны часта псуюцца. Што-ж тады мы робім? Мы шукаем прымацаваных да цэха рамонтных слесароў тт. Шырафановіча і Бельскага, якія да сваіх абавязкаў адносяцца яўна нядбайна. Калі іх знойдзем, то яны без распараджэння механіка Бураті або яго памочніка Сіменчыка не ідуць рамантаваць. А Бурату і Сіменчыка днём з агнём нельга знайсці. Тым часам мы прастаём.

Такім чынам мы, строгалі, як і многія іншыя стаханаўцы, не можам нармальна працаваць 420 мінут для карыснай работы. Выкананне норм зрываецца. Я, напрыклад, у адны дні даю — 140 — 150 проц. нормы, у другім—105—110 проц. або яшчэ менш.

Яшчэ хачу сказаць, што стаханаўцы нашага завода за апошнія два гады паказалі многа новых прыёмаў і метадаў работы, унеслі многа рацыяналізатарскіх прапаноў, але, на жаль, іх не ажыццяўляюць. Вопыт стаханаўскай работы на заводзе яшчэ не стаў здабыткам усіх; гэта таму, што кіраўнікі завода не арганізавалі абмену стаханаўскай работы. У нас нават няма вітрыны стаханаўцаў, паказальнікі дзённай выпрацоўкі зусім не вывешваюцца.

Я. М. ЗАРХІН,
строгаль-стаханавец менскага скурзавода «Бальшэвік».

Злоўжыванні на менскім заводзе імя Молатава

Менскі дрэваапрацоўчы завод імя Молатава праславіўся на ўсю БССР сваім ганебным адставаннем. З месяца на месяц прадпрыемства не выконвае сваёй вытворчай праграмы. Гэта рэзультат таго, што кіраўнікі завода (дырэктар Тацянок, сакратар парткома Байдукоў) вельмі мала прарабілі па канчатковаму разгрому і ліквідацыі рэштаў шкодніцтва.

Нядаўна бухгалтэрыя выявіла злоўжыванне ў лесапільным і ў іншых цэхах. Каб не быць адстаючымі, цэхі ўхітрыліся прыпісваць лішнюю колькасць апрацаванай прадукцыі. Гэта прыпіска дасягае некалькіх тысяч кубаметраў драўніны. У мэблевым цэху, напрыклад, доўгі час займаўся прыпіскай трацкіст Гітлін. Зараз апошні зняты з работы, але не за прыпіску, а за прагулы. Барацьбы з прыпіскамі не вядуць ні Тацянок, ні Байдукоў.

Агідныя справы творацца і ў аддзеле апалу (начальнік Малкоў). Каб выклікаць незадаваленне на заводзе, «адказныя» па снабжэнню рабочых апалам Гершовіч, Мазурына і іншыя зрываюць гэта мерапрыемства, па некалькі раз спаганяюць плату за апал і т. д. Кіраўніцтва-ж завода спакойна глядзіць на справядлівыя абурэнні рабочых і служачых, не прымае ніякіх мер.

РАБОЧЫ.

Не вярнулі незаконна забраную маемасць

(Пісьмо аднаасобніка)

Я—аднаасобнік в. Ванелевіч, Ванелеўскага сельсовета (Капыльскі раён) — маю 5 гектараў ворнай зямлі і 1,4 гект. сенажаці. Абавязковыя пастаўкі дзяржаве выконваю своечасова. У 1936 годзе поўнасцю выканаў план паставак зерневых, бульбы і сена. Не выканаў толькі грашовых плацяжоў. За няўплату 1.100 рублёў, незаконна налічаных, сельсовет забраў з маёй гаспадаркі гумно, хлеў, кладавую, сенцы, каня, 280 пудоў саломы, 110 пудоў лугавога сена і 36 пудоў канюшыны.

Раённы выканаўчы камітэт, разгледзеўшы маю заяву аб няправільным налічэнні незямляробчых заработкаў і давядзенні грашовых плацяжоў, пастанавіў вярнуць усю маёмасць, як незаконна забраную. Але да гэтага часу вярнулі толькі каня, хлеў, кладовую і сенцы. Асталіся нявернутымі гумно, салома, канюшына і сена.

Старшыня калгаса «Піонер» Наўмовіч, які забраў маю маёмасць, не вяртае яе. Старшыня сельсовета Сабалеўскі, да якога я не раз звяртаўся, адказвае: «Я табе даў паперку, каб калгас вярнуў маёмасць, рабі што хочаш».

Дакуль сельсовет і старшыня калгаса будуць балакіцца, па сутнасці, здзекавацца з мяне?

С. З. ЛАЗЮК.

Супроцьпажарная ахова не арганізавана

Пры клімавіцкім спіртагарэлачным заводзе ёсць торфабалота «Палежаны». Нафтавы рухавік, які працуе на гэтым балоце, зусім не ізаліраван ад торфу. З-за гэтага былі выпадкі, калі торф загараўся. Пажары нанеслі нямала страт. Зусім нядаўна ўспыхнуў пажар, які нанёс заводу страт на 5.500 рублёў.

Рабочыя не раз сігналізавалі дырэктару завода Міхейчыку і яго намесніку Курэпіну аб гэтай небяспецы і патрабавалі правядзення неабходных супроцьпажарных мерапрыемстваў. Але гэтыя гора-кіраўнікі не любяць прыслухоўвацца да голасу мас, да сігналаў, што ідуць знізу. А тым часам пажары ўсё больш пачашчаюцца.

Н. ПЛАШЧЫНСКІ.

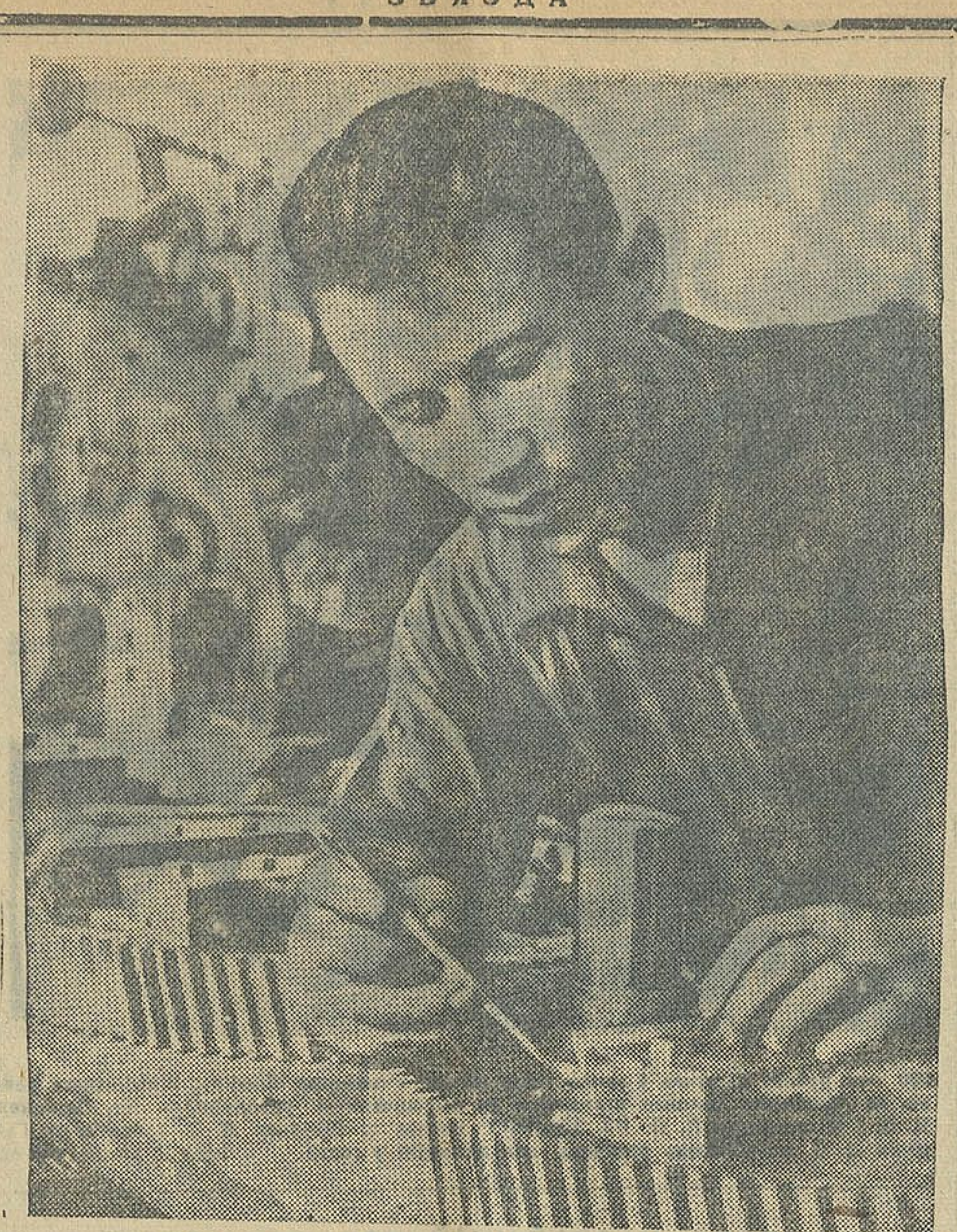

Комсамолец, слесар-стаханавец зборачнага цэха гомельскага станкабудаўнічага завода імя Кірава т. Арбітман дабіўся выканання новых норм на 280 проц. НА ЗДЫМКУ: т. Арбітман за работай.

Фото Ю. Седзінкіна (БСФ).

ПРАДКАСТРЫЧНІЦКАЕ СПАБОРНІЦТВА ВАРАШЫЛАЎЦАЎ

Дастойную сустрэчу другой гадавіне стаханаўскага руху і 20-годдзю Вялікай Пролетарскай Рэвалюцыі рыхтуюць стаханаўцы менскага машынабудаўнічага завода імя Варашылава. Ва ўсіх цэхах зараз шырока абмяркоўваецца пісьмо 9 стаханаўцаў завода да ўсіх рабочых, стаханаўцаў, ударнікаў, інжынерна-тэхнічных работнікаў і служачых. У пісьме яны заклікаюць уключыцца ў перадкастрычніцкае спаборніцтва. Рабочыя і работніцы заключылі паміж сабой соцыялістычныя дагаворы. Рад стаханаўцаў за апошні час дасягнуў новых вытворчых поспехаў.

Стаханавец-токар механічнага цэха тав. Хаткоўскі ў ліпені сваю норму выканаў на 117 проц. Зараз тав. Хаткоўскі ў асобныя дні дасягае выканання нормы да 300 проц. За 13 дзён жніўня ён зарабіў 400 р. У гонар 2-й гадавіны стаханаўскага руху і 20-годдзя Вялікай пролетарскай рэволюцыі т. Хаткоўскі абавязаўся яшчэ лепш працаваць і ўзяў шэфства над рабочым Гарэцкім: перадаваць яму свой вопыт работы.

Паказваюць узоры работы і іншыя стаханаўцы гэтага цэха. Токар т. Малейка ў апошнія дні павысіў сваю дзённую выпрацоўку да 170—190 проц. нормы, замест ранейшай 127 проц., токар Васілеўскі — 200 проц. замест ранейшых 132 проц. і інш.

Але вытворчы ўздым стаханаўцаў яшчэ не ўзначалілі кіраўнікі завода. На шляху стаханаўскага руху ёсць рад перашкод. Да стаханаўцаў часта не даводзяцца вытворчыя дзённыя заданні. Зачастую нясвоечасова забяспечваюць інструментам і матэрыялам. Да скарг стаханаўцаў начальнікі цэхаў не прыслухоўваюцца.

1 верасня па ініцыятыве перадавых рабочых на заводзе будзе праведзена стаханаўская дэкада. Задача заводакіраўніцтва, партыйнай і профсаюзнай арганізацый узначаліць энтузіязм стаханаўцаў, стварыць нармальныя ўмовы для работы ўсіх рабочых і добра падрыхтавацца да стаханаўскай дэкады.

В. АСТРОЎСКІ.

СТАХАНАЎСКАЕ ПАПАЎНЕННЕ ЧЫРВОНАЙ АРМІІ

БАБРУЙСК. Маладыя савецкія патрыёты, рыхтуючыся да прызыва ў Чырвоную Армію, павышаюць свае ваенныя і палітычныя веды, перавыконваюць стаханаўскія нормы на вытворчасці.

Стаханавец фанернага завода імя Кірава тав. Мількевіч напярэдадні прызыва стаў выконваць норму на 115—120 проц. Майстар фанернай справы — прызыўнік Цэйтлін у апошнія дні выконвае норму на 135—138 процантаў.

Прызыўнік тав. Чачкоўскі — лепшы стаханавец мэблевай фабрыкі. Ён без адрыву ад вытворчасці стаў пілотам, з'яўляецца планерыстам і варашылаўскім стралком другой ступені. Нядаўна комсамольская арганізацыя фабрыкі прыняла Чачкоўскага ў рады ЛКСМБ. З Чачкоўскім спаборнічае другі прызыўнік фабрыкі комсамолец Марголін, які выконвае сваю норму на 210—215 проц.

Гэтымі днямі адбылася канферэнцыя прызыўнікоў дрэваапрацоўчага камбіната. Выказваючы думку ўсіх прызыўнікоў, прызыўнік-стаханавец лесацэха № 2 тав. Дублінскі на канферэнцыі заявіў: «З нецярпеннем чакаю дня прызыва ў нашу родную Чырвоную Армію. З усёй адданасцю буду выконваць свой свяшчэнны абавязак—абараняць сваю соцыялістычную радзіму».

НАПЯРЭДАДНІ НОВАГА НАВУЧАЛЬНАГА ГОДА

АЧЫСЦІЦЬ ШКОЛЫ АД ВАРОЖЫХ ЭЛЕМЕНТАЎ

У школах Дубровенскага раёна [illegible] ў камплектаў. Раённая партыйная арганізацыя аказалася настолькі блізарукай і даверлівай, што не бачыла адкрытай дзейнасці ворагаў на ідэалагічным фронце. [illegible]

Настаўнікам Сваталашскай НСШ працаваў дахта Гудзікаў, [illegible]

Зараз будаўніцтва [illegible] НСШ палову не закончана. [illegible]

Цэлы прытулак у гэтай школе [illegible] поглядаў Лініна.

Настаўнік Панасенка з [illegible] школы, Верацейскага сельсовета, [illegible] мас.

У мардашоўскай НСШ [illegible]

[illegible]

[illegible] 5.000 рублёў.

[illegible]

[illegible]

[illegible] ... жаюць брудаў.

І. БАЖКОЎ, І. ШАКУЦЕЎ.

ДЗЕЦІ АСТАЮЦЦА ПА-ЗА ШКОЛАЙ

Два маіх браты — адзін родны, другі дваюрадны — Р. Гальдзін і Ю. Шкус скончылі 4-ю НСШ у Менску. Пасля здачы іспытаў яны адразу-ж падалі заявы ў 11-ю [illegible] школу, якая знаходзіцца [illegible] горада. Дырэктар школы, прыняўшы заявы [illegible] 13 ліпеня, у прыёме адмовіў, [illegible] восьмы [illegible] 26-й [illegible] ёсць [illegible] лей [illegible] на [illegible] жаць [illegible]

Я [illegible]

Захаровіч са справай 17 жніўня. [illegible] 21 жніўня [illegible] 22, 23 і 25 жніўня. [illegible] 28 жніўня на канферэнцыі.

Пачынаецца навучальны год, а мае браты-вучні астаюцца па-за школай.

В. ГОЛЬДЗІН.

АД РЭДАКЦЫІ. Рэдакцыя звярнула ўвагу НКА БССР на факты, [illegible]

ЧЫНОЎНІЦКІЯ АДНОСІНЫ ДА НАСТАЎНІКА

ГОМЕЛЬ. (кар. «Звязды»). Настаўнік Маслюкоў доўгі час працаваў у [illegible] НСШ [illegible] год ён [illegible] сваім [illegible] вучні [illegible] клас. [illegible] шыў [illegible] гункі. [illegible] часова [illegible] аддзела [illegible] з радасцю сустрэў новага педагога і аддаў такі загад па свайму ведамству:

«Дапусціць да работы выкладчыка рускай мовы і літаратуры ў 5—6 класах 9-й НСШ Маслюкова П. С. з 25 жніўня г. г.».

Атрымаўшы такое прызначэнне, Маслюкоў выехаў у вёску адпачыць. Набраўшыся сіл, ён у пачатку жніўня прыехаў у Гомель, каб загадзя падрыхтавацца да працы на новым месцы. Але яго радасць з прыездам у горад адразу пагасла, калі ён ад таго-ж школьнага аддзела Беларускай чыгункі атрымаў такую паперку: [illegible]

[illegible] ... коў ад такой прапановы адмовіўся, бо ён вучыцца без адрыву ад работы ў гомельскім педінстытуце і яго сям'я не можа зараз выехаць з Гомеля.

У выніку, стары кваліфікаваны настаўнік пры недахопе педагогаў астаецца без работы. Мы думаем, што палітаддзел Беларускай чыгункі закліча да парадку чыноўнікаў са школьнага аддзела, для якіх інтарэсы совецкіх настаўнікаў нічога не азначаюць.

П. ЧЫКУН.

ВЫСТАЎКА, ПРЫСВЕЧАНАЯ СТАЛІНСКАЙ КАНСТЫТУЦЫІ

(ПРАЦЯГ)

ня поўнагоддзя назначаецца на ўтрыманне па 150 тысяч рублёў у год і звыш гэтага аднача́сова на ўпарадкаванне памяшкання — 1 мільён рублёў».

Рад артыкулаў прысвечаны праўнукам, праправнукам крыві імператарскай, якім выдаваліся на ўтрыманне сотні і тысячы рублёў.

Вось куды ішлі народныя грошы ў царскай Расіі! Дзесяткі мільёнаў рублёў з дзяржаўнай казны выдаваліся на ўтрыманне царскай сям'і і арміі апрычнікаў, акружыўшых царскі трон.

Нельга без абурэння чытаць гэтыя артыкулы, куды і на што раскрадваліся прыгоннікамі народныя грошы.

Аналізуючы факты, як царскія сатрапы здзекваліся над бяспраўным заняволеным народам, як яны здзекваліся над «іншаверцамі», яшчэ больш ярка, больш выразна бачыш клопаты нашай комуністычнай партыі і совецкага ўрада і клопаты асабіста правадыра народу таварыша Сталіна аб жывым чалавеку, клопаты аб мільённых масах працоўных совецкай краіны.

Совецкі ўрад у 1937 годзе адпускае на соцыяльна - культурныя мерапрыемствы 26.604.552 тыс. рублёў. З іх на адну толькі народную асвету краіна выдаткоўвае 18.269.806 тыс. руб., гэта значыць у 6 разоў больш усяго бюджэта царскай Расіі ў 1913 годзе.

У 1913 годзе ў царскай Расіі было ўсяго толькі 33 проц. пісьменных, а ў 1933 годзе — 90 проц. Краіна соцыялізма за гады існавання Совецкай улады ператварылася ў культурную краіну.

У раздзеле, прысвечаным артыкулу 12 Сталінскай Канстытуцыі, паказаны героі соцыялістычнай працы, стаханаўцы: А. Стаханаў, Дзюканаў, Крываное, М. Вінаградава, М. Дземчэнка і рад іншых.

Расце совецкая краіна, растуць новыя людзі, расце чалавек сталінскай волі і загартоўкі. Гістарычныя пералёты Сталінскіх выхаванцаў, гордых сокалаў Совецкай краіны, Паўночны полюс — усё гэта знайшло сваё адлюстраванне на выстаўцы Сталінскай Канстытуцыі.

На велізарным шары (макет зямнага шара) вы бачыце маршруты герайчных, беспрыкладных у гісторыі чалавецтва, пералётаў Герояў Совецкага Саюза тт. Чкалава, Байдукова, Белякова, Громава, Юмашова, Даніліна з Масквы праз Паўночны полюс у Паўночную Амерыку.

Паказана палатка дрэйфуючай станцыі «Паўночны полюс». Даны мадэлі рознастайнага тыпу самалётаў нашай айчыннай вытворчасці, на якіх былі зроблены герайчныя пералёты нашымі слаўнымі лётчыкамі.

Дасягненні нашага соцыялістычнага транспарту таксама маюць адлюстраванне ў экспанатах выстаўкі. На чале з таварышам Л. М. Кагановічам — лепшым саратнікам вялікага Сталіна, — наш соцыялістычны транспарт быстра, няўхільна ідзе наперад, ён стаў адной з перадавых галін народнай гаспадаркі.

У 1913 годзе, да рэволюцыі, у Расіі сярэднесутачная пагрузка складала ўсяго толькі 27.400 вагонаў, а ў ліпені 1937 года чыгуначнікамі Совецкай краіны было пагружана 98.711 вагонаў.

Рад экспанатаў гаворыць аб рэканструкцыі транспарту. Тут можна ўбачыць аўтасцэпку вагонаў і таварны вялікагрузны чатырохвосны вагон, і вялікагрузную цыстэрну для перавозкі бензіну, і магутны паравоз «ФД».

За 80 гадоў (з 1836 па 1917 г.) царскім урадам у Расіі было пабудавана ўсяго толькі 58.500 кіламетраў чыгунак.

За 20-ць гадоў існавання совецкай улады пабудавана 26.600 кіламетраў.

Гіганцкае развіццё атрымала ў нашай краіне сельская гаспадарка.

Гордасцю напаўняюцца сэрцы совецкіх грамадзян, калі яны бачаць складаныя сельскагаспадарчыя машыны (паўночны камбайн, сенакасілку, трактар), якія сведчаць аб нястрымным росце соцыялістычнай сельскай гаспадаркі.

Зямля ў СССР з'яўляецца ўсенародным здабыткам. Мільённыя масы калгаснікаў сталі на шлях заможнага, культурнага жыцця.

Аб тым, як быстра наша соцыялістычная сельская гаспадарка ідзе па шляху механізацыі і аснашчэння перадавой тэхнікай сведчаць лічбы: у 1932 годзе трактарны парк МТС складаў 74.800 трактараў; у 1936 г. іх было ўжо 337.700; парк камбайнаў МТС у 1932 годзе — 2.200, а ў 1936 годзе — 66.100; аўтамабіляў парка МТС у 1932 г. — 6.000, а ў 1936 г. — 45.100. Цяпер «мы маем усе ўмовы, неабходныя для таго, каб дабіцца ў бліжэйшым будучым штогодняй вытворчасці зярна ў размеры 7—8 мільярдаў пудоў» (Сталін).

Сярод шматлікіх экспанатаў, прысвечаных соцыялістычнай сельскай гаспадарцы, увагу наведвальнікаў прыцягвае юрта калгасніка-кіргіза, яго заможнае жыццё. А ў недалёкім мінулым Кіргізія прадстаўляла сабой царскую калонію, якую жорстка эксплаатавала самадзяржаўе, трымала народ у цемры і невуцтве.

Не толькі Кіргізія, а ўсе былыя раней адсталымі ўскраінамі царскія калоніі — за гады існавання совецкай улады ператвораны ў перадавыя роўнапраўныя рэспублікі, маючыя сваю соцыялістычную прамысловасць, калектывізаваную сельскую гаспадарку.

Цэнтральнай залай выстаўкі з'яўляецца зала, прысвечаная дружбе народаў Саюза ССР, вялікай сталінскай сям'і народаў, паказваючай перамогу ленінска-сталінскай нацыянальнай палітыкі.

Тут прадстаўлены ўсе 11 саюзных рэспублік, складаючых вялікі Совецкі Саюз. Красачныя гербы саюзных рэспублік і герб Саюза ССР, карты, дыяграмы, якія сведчаць аб росце соцыялістычнай прамысловасці, калектывізацыі сельскай гаспадаркі, росквіце культуры, нацыянальнай па форме і соцыялістычнай па зместу, — усё гэта паказвае перамогу соцыялізма на адной шостай частцы зямнога шара.

У цэнтральнай зале выстаўкі наведвальнікі бачаць вялікую скульптуру таварыша Сталіна — работы заслужанага дзеяча мастацтва Меркурава, вялікае мастацкае пано—«Таварыш Сталін сярод народаў СССР», напісанае мастакамі Якаўлевым, Шухміным і Блохіным. Гэта пано было паказана ў Крэмлі дэлегатам Надзвычайнага VIII Усесаюзнага З'езда Советаў. Партрэты Леніна і Сталіна, вытканыя на каўрах у Туркменскай ССР, сваім майстэрствам прыводзяць у здзіўленне наведвальнікаў.

На другім паверсе, на хорах, размешчаны экспанаты, матэрыялы, якія характарызуюць асобныя артыкулы Сталінскай Канстытуцыі.

Па матэрыялах, прадстаўленых на выстаўцы, наведвальнікі знаёмяцца з устройствам вышэйшых органаў дзяржаўнай улады і органаў дзяржаўнага кіравання Саюза ССР, саюзных і аўтаномных рэспублік, краёў, абласцей і мясцовых органаў дзяржаўнай улады. Тут-жа паказана схема адміністрацыйнага кіравання ў калоніях царскай Расіі і схема дзяржаўнага апарата Расійскай імперыі напярэдадні 1917 года.

Цар Нікалай II ператварыў было Расію ў турму народаў. Гэты крывяжэрны павук, акружаны апрычнікамі—папамі, генераламі, чыноўнікамі, абапіраючыся на іх, а таксама на памешчыкаў, фабрыкантаў і кулакоў, жандараў, паліцэйскіх і шпікаў, саткаў густую павуціну, пабудаваў турмаў, ператварыў Расію ў турму народаў.

У аддзеле выстаўкі, які растлумачвае «Палажэнне аб выбарах у Вярхоўны Совет СССР», на канкрэтных, абшырна прадастаўленых матэрыялах (схемы, дыяграмы і т. д.) паказана, як будуць праводзіцца па новай Канстытуцыі СССР выбары дэпутатаў у Советы працоўных. Наша Сталінская Канстытуцыя—ёсць самая дэмакратычная Канстытуцыя ў свеце.

Наведвальнік бачыць, якімі правамі карыстаюцца грамадзяне СССР і як абмяжоўваюць правы выбаршчыкаў буржуазна-дэмакратычныя канстытуцыі, як праходзіць выбарчая кампанія ў іх: у фашыстаў, у капіталістычных краінах; каго назначалі і «выбіралі» ў органы ўлады ў царскай Расіі.

Асобнымі шчытамі на выстаўцы аформлены тэмы: права на працу грамадзян СССР, права на адпачынак, права на матэрыяльнае забеспячэнне ў старасці, а таксама ў выпадку хваробы і страты працаздольнасці; права свабоды совесці і права антырэлігійнай прапаганды; права на асвету; правы жанчын; правы свабоды слова, друку, сходаў, дэманстрацый.

Асобны шчыт прысвечан кіруючай ролі комуністычнай партыі бальшэвікоў у сістэме дыктатуры пролетарыята.

Выстаўка заканчваецца раздзелам, прысвечаным абавязкам грамадзян СССР.

Тут паказана герайчная барацьба са шпіёнамі і дыверсантамі чырвонаармейца-пагранічніка Андрэя Карабіцына (карціна мастака Драздова) і як нашы слаўныя пагранічнікі стаяць на варце совецкіх граніц на возеры Ханка (карціна мастака Уладзімірава); пагранічнікі ў дазоры ў гарах Закаўказзя (карціна мастака Шэгаля).

Артыкул 133 нашай Канстытуцыі гаворыць: «Абарона бацькаўшчыны ёсць свяшчэнны доўг кожнага грамадзяніна СССР. Здрада радзіме, парушэнне прысягі, пераход на бок ворага, нанясенне шкоды ваеннай магутнасці дзяржавы, шпіянаж—караюцца па ўсёй строгасці закона, як самае цяжкае злачынства».

Пад бальшэвіцкім кіраўніцтвам тав. Ежова — аднаго з лепшых саратнікаў вялікага Сталіна — органы НКВД ачышчаюць нашу совецкую зямлю ад заклятых ворагаў народу, трацкісцка-бухарынскіх бандытаў, якія дзейнічаюць разам з фашыстамі.

* * *

Выстаўка, прысвечаная Сталінскай Канстытуцыі, была адкрыта 24 ліпеня. Яна карыстаецца выключнай увагай, мае велізарнае выхаваўчае значэнне.

З 24 ліпеня па 15 жніўня выстаўку наведала звыш 75.000 чалавек. Рабочыя, калгаснікі, інжынеры, педагогі, прапагандысты, студэнты, усе працоўныя, наведаўшыя выстаўку, даюць аб ёй самыя найлепшыя водгукі:

«Мы, група рабочых Кіраўскага завода г. Ленінграда, наведалі выстаўку, прысвечаную Сталінскай Канстытуцыі, у якой ярка адлюстраваны заваяванні народаў СССР.

Кожная карціна на выстаўцы ярка паказвае жыццё выдатнай сталінскай эпохі. Мы выражаем сваё захапленне, і пасля свайго прыезду на завод раскажам аб усім, што бачылі, сваім прыяцелям і таварышам».

55 чалавек рабочых Успенскага промкамбіната Ногінскага раёна, Маскоўскай вобласці, наведаўшы выстаўку 29 ліпеня, пішуць: «Выстаўка зрабіла на нас добрае ўражанне, добра аформлена. Дзякуем правадыра народаў таварыша Сталіна за раднасае, шчаслівае жыццё».

Такіх водгукаў працоўных грамадзян СССР, а таксама прыяцеляў Совецкага Саюза (выстаўку наведала некалькі груп інтурыстаў) многа.

Многія з наведвальнікаў выстаўкі выказваюць пажаданне, каб падобнага роду выстаўкі былі арганізаваны ў іншых парках культуры і адпачынку, у дамах соцыялістычнай культуры, у школах, клубах.

Краіна Советаў ідзе насустрач 20-годдзю Вялікай Соцыялістычнай Кастрычніцкай Рэволюцыі і да выбараў у Вярхоўны Совет СССР. Арганізацыя ў клубах, у дамах соцыялістычнай культуры выставак матэрыялаў, прысвечаных Сталінскай Канстытуцыі, з прыцягненнем для гэтай мэты мастацкіх сіл, з выкарыстаннем экспанатаў мясцовых музеяў, павінна з'явіцца адной з частак падрыхтоўкі да Вялікай гадавіны.

Я. ШКАДАРЭВІЧ.
(Супрацоўнік маскоўскай выстаўкі).

НА ФРАНТАХ У ІСПАНІІ

УСХОДНІ (АРАГОНСКІ) ФРОНТ

Згодна паведамленняў штаба рэспубліканскай усходняй арміі, урадавыя часці 24 жніўня перайшлі ў наступленне па ўсяму фронту паміж Тардыентай (за 20 кіламетраў на поўдзень ад Уэскі) і Бельчытэ (на паўднёвы ўсход ад Сарагосы). Фронт мяцежнікаў прарван у трох пунктах. Зносіны паміж Уэскай і Сарагосай прарваны. Мяцежнікі былі вымушаны адступіць, несучы вялікія страты. Рэспубліканцамі ўзята каля 100 палонных, 4 гарматы і шмат іншай зброі.

Рэспубліканская авіяцыя 24 жніўня бамбардыравала рад важнейшых ваенных аб'ектаў. У ваколіцах Суэра збіт адзін знішчальнік мяцежнікаў.

***

На ўсходнім фронце 25 жніўня прадаўжалася паспяховае наступленне рэспубліканцаў. Заняўшы каля 20 пазіцый непрыяцеля, рэспубліканцы ўзялі затым прыступам Кінто (на паўднёвы ўсход ад Сарагосы). Баі адбываюцца цяпер ля вёскі Фуэнтэс дэ Эбро (на поўнач ад Кінто) і каля Туэра (на поўнач ад Сарагосы).

Рота мяцежнікаў, паўстаўшая супроць свайго камандавання і перабіўшая сваіх афіцэраў, перайшла на бок рэспубліканцаў.

***

24 жніўня фашысцкія самалёты бамбардыравалі горад Рэус (на паўночны захад ад Арагоны), дзе забіта 4 і ранена некалькі чалавек, а таксама горад Росас (на паўночны захад ад Барселоны, недалёка ад французскай граніцы), дзе забіта 3 і ранена 6 чалавек.

Над залівам Росас адбыўся бой паміж самалётамі рэспубліканцаў і мяцежнікаў. Адзін фашысцкі двухматорны самалёт тыпу «Капроні» збіт і ўпаў у мора.

(БЕЛТА).

ЦЭНТРАЛЬНЫ ФРОНТ

Як паведамляе іспанскае міністэрства абароны, артылерыя мяцежнікаў у ноч на 25 жніўня аднавіла абстрэл Мадрыда. Бамбардыроўка цягнулася каля адной гадзіны і была адной з самых ярасных з часу пачатку ваенных дзеянняў. Многія дамы ў цэнтры Мадрыда цалкам знішчаны, вуліцы завалены цэглай, бітым шклом і т. п. Рэспубліканскія батарэі, размешчаныя каля сталіцы, моцным агнём адказалі на бамбардыроўку артылерыі мяцежнікаў.

24 жніўня днём авіяцыя мяцежнікаў прабавала бамбардыраваць Мадрыд, аднак, пры паяўленні рэспубліканскіх знішчальнікаў авіяцыя мяцежнікаў стала ўцякаць.

ПАЎНОЧНЫ ФРОНТ

Згодна паведамлення іспанскага міністэрства абароны, 24 жніўня мяцежнікі, падтрыманыя авіяцыяй і артылерыяй, прадаўжаюць наступаць на сантандэрскім сектары, абстрэльваючы ўсе шляхі зносін. Мяцежнікі імкнуцца адрэзаць рэспубліканскім часцям шляхі адступлення ў Астурыю і акружыць рэспубліканцаў у правінцыі Сантандэр.

Агенцтва Гавас паведамляе, што мяцежнікі наступаюць двума калонамі на Тарэлавегу. Авангард часцей мяцежнікаў, якія ідуць удоўж узбярэжжа Біскайскага заліва, прыбліжаецца да порта Ларэда (за 30 кіламетраў на ўсход ад Сантандэра). Авангард другой групы мяцежнікаў прыбліжаецца да Рамалес (18—20 кіламетраў на поўдзень ад Ларэда). Па ўсяму фронту, асабліва ў сектары Тарэлавега, рэспубліканцы аказваюць упартае супраціўленне мяцежнікам.

Карэспандэнт агенцтва Гавас падкрэслівае, што мяцежнікі 24 жніўня скарысталі ўсю сваю авіяцыю. Большасць самалётаў мяцежнікаў лятала над тэрыторыяй паміж Тарэлавега і ўзбярэжжам, абстрэльваючы натоўпы безбройных бежанцаў.

У ТЫЛУ У МЯЦЕЖНІКАЎ

Згодна вестак рэспубліканскага камандавання, на паўднёвым фронце хваляванні ў тылу ў мяцежнікаў у раёне Грэнады прадаўжаюцца. 24 жніўня раніцой рэспубліканцы наглядалі бai, якія адбываліся паміж часцямі мяцежнікаў у ваколіцах Грэнады. Артылерыя мяцежнікаў бамбардыравала пазіцыі сваіх-жа часцей, дзе адбываліся бai. Чуваць была кулямётная стральба і ўзрывы ручных гранат. Тры самалёты мяцежнікаў бамбардыравалі месца баёў, якія пятнуліся каля двух гадзін. Весткі аб гэтых баях пацвярджаюцца рознымі наглядальнымі пунктамі рэспубліканцаў.

За 24 жніўня на бок рэспубліканцаў перайшло 11 салдат мяцежнікаў з поўным узбраеннем.

(БЕЛТА).

НОТА ІСПАНІІ ЛІЗЕ НАЦЫЙ

ЖЭНЕВА, 25 жніўня. (БЕЛТА). Іспанскі ўрад адправіў Лізе нацый ноту, у якой падрабязна прыводзіць акалічнасці патаплення чатырох іспанскіх параходаў у Міжземным моры. Згодна ўсіх даных установлена, гаворыцца ў ноце, што гэтыя акты агрэсіі зроблены суднамі італьянскага ваеннага флота. Усе прыведзеныя факты сведчаць, што Італія зрабіла новы непрыкрыты і ўсім відавочны акт агрэсіі супроць Іспанскай рэспублікі. Апрача таго, гэтыя факты значна ўзмацняюць напружанасць у Міжземнаморскім басейне. Стварыўшаеся становішча, указваецца ў ноце, павінна быць абмеркавана безадкладна Советам Лігі нацый.

Міжнародная хроніка

⊙ Мадрыдскі народны трыбунал прыгаварыў сваяка генерала Франко, Альфонсо Франко, да 4 год турмы за ўдзел у змове супроць рэспублікі.

⊙ У Румыніі пад пагрозай суровай кары забаронена выкананне «Інтэрнацыянала» ў часе мітынгаў, свят, пахазанняў, як «небяспечная для дзяржавы комуністычная прапаганда».

⊙ У Берліне з 1 верасня пачынаецца выдача ўсяму насельніцтву працівагазаў. Насельніцтва абавязана набываць працівагазы. Кошт маскі—5 марак.

⊙ З Софіі паведамляюць, што балгарскія ўлады праводзяць масавыя арышты. У Софіі і ў Плоўдзіве арыштавана вялікая колькасць рабочых па абвінавачванню ў нелегальнай комуністычнай дзейнасці.

200 тыс. рублёў выручаў ў гэтым годзе калгас «Чырвоны Жлобін», Жлобінскага раёна, за гародніну. Лепшыя стаханаўкі па вырошчванню гародніны — тт. Сяліцкая Д. С. і Міхалоўская П. П. НА ЗДЫМКУ: справа т. Сяліцкая Д. С. і брыгадзір Гарэлік Ц. С. перабіраюць памідоры для адпраўкі ў горад. Фото Я. Салавейчыка.

НАРАДА НАСТАЎНІКАЎ ГОРАДА МЕНСКА

25 жніўня адкрылася нарада настаўнікаў горада Менска. У першы дзень работы нарада заслухала даклад рэдактара «Звязды» тав. Юркова «Палажэнне аб выбарах у Вярхоўны Совет Саюза ССР і задачы совецкага настаўніцтва».

З дакладам па другому пытанню парадку дня аб школьніцтве ў сістэме Наркомасветы БССР і задачах навучальнага года выступіў нам. наркома асветы БССР тав. Серафімаў. Запоўнены агульнавядомымі фактамі даклад не даў адказу на хвалюючыя настаўнікаў надзённыя пытанні. Зусім выпала з даклада работа школ Менска і ход выкарчоўвання ў іх астаткаў шкодніцтва.

Аб неліквідаваных-жа астатках шкодніцтва, аб непадрыхтаванасці раду школ Менска да навучальнага года ясна гаварылі разгорнутыя па дакладу спрэчкі. Выступаўшыя дырэктары школ і настаўнікі (тт. Ліберман, Каржанеўскі, Ханіна, Міронічык і інш.) адзначалі недапушчальную марудласць у перабудове работы Наркомасветы, разгубленасць, цяганіну і бюракратызм у яго апараце. Такім-жа чынам працуе і менскі гарана, які ўзначальвае т. Захарэвіч.

Яркім прыкладам неарганізаванасці і блытаніны ў гарана з'яўляецца і самы факт склікання гэтай нарады. Тэрмін нарады быў адцягнут да самага пярэдадня навучальнага года, калі ў школах наступілі асеннія іспыты. У выніку не забяспечана нармальная работа нарады.

Бюракратычныя адносіны да настаўнікаў, да скаргаў, адарванасць ад школ, безадказнасць — вось што характарызуе і цяперашнюю работу гарана. У многіх школах горада рамонт своечасова не праведзен. Ёсць шмат скаргаў на няправільнае камплектаванне школ вучнямі. Далёка не праверены настаўніцкія кадры.

Гаворачы аб падрыхтоўцы да навучальнага года, аб вялікіх і адказных задачах, ускладзеных на настаўнікаў у сувязі з надыходзячымі выбарамі ў Вярхоўны Совет, выступаўшыя ўзнімалі канкрэтныя пытанні работы школ. Яны падкрэслівалі, што настаўніцтва Менска ва ўсёй рабоце павінна быць перадавым у рэспубліцы, што па школах Менска павінны арыентавацца школы раёнаў.

Учора пасля заключнага слова тав. Серафімава, нарада заслухала даклад т. Захарэвіч аб задачах палітычнага выхавання ў школе.

Т. ХАДКЕВІЧ.

ТЭЛЕГРАМА ЎДЗЕЛЬНІКАЎ ВЕЛАТУРА

З Віцебска атрымана ад удзельнікаў першага совецкага велатура наступная тэлеграма: «Галоўная судзейская калегія совецкага велатура просіць перадаць падзяку насельніцтву Менска за радасную сустрэчу ўдзельнікаў велатура, а таксама работнікам міліцыі за выключную арганізацыю і парадак.

Галоўны суддзя АБ'ЕДКАЎ, палітрук ПЕТРУШЫН».

БРАГІНСКІЯ РАТАЗЕІ

У Брагінскім раёне многа гавораць аб пільнасці, але на самай справе некаторыя кіруючыя работнікі раёна праяўляюць выключную сляпату і ратазейства.

У першых лічбах жніўня ў м. Брагін з'явіўся адзеты ў летнюю вопратку малады чалавек, які зарэкамендаваў сябе пілотам і заявіў, што прыехаў арганізаваць турнэ [illegible]. Але для таго, каб прыслалі праз два дні самалёт, патрэбна сабраць грошай на 200 руб. да курсанта.

«Пілот» у першую чаргу з'явіўся ў РК ЛКСМБ і тут-жа ўсхваліўшы сляпцы і ратазеі [illegible] і загадчык піонераддзела РК ЛКСМБ Каплан пайшоў з ім заключаць дагаворы з установамі на атрыманне грошай.

Услужлівыя ратазеі знайшлі кватэру камсамольца Зіновіча, і гэты незнаёмы чалавек жыў у Зіновіча чатыры дні, але Зіновіч не змог распазнаць афэрыста. [illegible] даў яму 30 руб. грошай, даў 50 руб. і сакратар РК ЛКСМБ Гальперын.

Праявіў выключную сляпату старшыня райсовета Асоавіяхіма Ражкоўскі, які прачытаўшы «камандыроўку» без штампа і пячаткі, прыняў яе за сур'ёзную справу. Аферыст прабыў у м. Брагін 4 дні і ніхто не мог яго распазнаць.

Калі «пілот» знік, пачаліся шуканні, але было ўжо позна. [illegible] брагінскія ратазеі [illegible] больш праўдзівую пільнасць.

ПРОТЧАНКА.

УСЕБЕЛАРУСКАЯ КАЛГАСНАЯ ФІЗКУЛЬТУРНАЯ СПАРТАКІЯДА

У пачатку верасня ў Менску будзе праведзена Ўсебеларуская калгасная спартакіяда па лёгкай атлетыцы.

У многіх раёнах БССР адбываюцца раённыя калгасныя спартакіяды па выяўленню мацнейшых калектываў і зборных іх для ўдзелу ва Ўсебеларускай калгаснай спартакіядзе. Закончыліся спартакіяды ў Брычаўскім, Церахаўскім, Любанскім, Заслаўскім, Камарынскім і інш. раёнах БССР. 29 і 30 жніўня адбудуцца калгасныя спартакіяды Менскага раёна.

Усяго на ўсебеларускай калгаснай спартакіядзе прымуць удзел 450 лепшых фізкультурнікаў-калгаснікаў.

На спартакіядзе будзе разыграна камандная першынства па лёгкай атлетыцы (па відах, якія ўваходзяць у здачу норм на значок ГПА першай ступені), па перацягванню [illegible] каната, стральбе, веласіпеду, футболу, валейболу і гарадках. Мужчынскія каманды будуць весці барацьбу за першынства на бегу на 100 і 1000 метраў, на прыжках у даўжыню і вышыню з разбегу, метанню гранаты на далёкасць. Жаночыя каманды — на бегу на 100 і 500 метраў, прыжках у даўжыню і вышыню з разбегу і метанню гранаты на далёкасць.

Асабістае першынства, якое будзе праведзена на гэтай спартакіядзе, пакажа дасягненні фізкультурніка-калгасніка ў асобных відах лёгкай атлетыкі. Для мужчын у асабістым першынстве ўстаноўлены — бег на дыстанцыі 100, 1500, 5000 метраў, прыжкі ў даўжыню і вышыню з разбегу, метанне гранаты, дыска і штурханне ядра. Для жанчын — бег на 100 і 800 метраў, прыжкі ў даўжыню і вышыню з разбегу, метанне гранаты, дыска і штурханне ядра.

Фізкультурныя каманды калгасаў, якія зоймуць тры першых месцы ў агульным камандным першынстве, і асабістыя [illegible] — пераможцы [illegible].

І. МІН.

КАШТОЎНАЯ ІНІЦЫЯТЫВА тав. МАСЛАКОВА

ГОМЕЛЬ. Начальнік станцыі Бонькі тав. Маслакоў першым на Беларускай чыгунцы ўзяўся за падрыхтоўку кадраў у сябе на станцыі. Ён арганізаваў сапраўдны курсавы камбінат. Там маладыя ужо падрыхтаваны 8 сігналістаў, 3 стрэлачнікаў і 9 білетных касіраў. Заraз ён індывідуальна рыхтуе 5 сігналістаў на пасаду дзяжурных па станцыі.

За ініцыятыву ў выхаванні вельмі карысных для транспарта справы тав. Маслакоў прэміраван начальнікам чыгункі. Яму таксама абвешчана падзяка.

29 чалавек сёлетнічы гэтыя зімнія курсы памочнікаў машыністаў пры школе па лініі Беларускай чыгункі. Усе выпускнікі—работнікі нашае Беларускай чыгункі, якія жадаюць навучыць сваю вытворчую спецыяльнасць.

Упарта працуючы пад сабой, гэтыя таварышы за два месяцы асвоілі праграму навучанне праграму па вывучэнню паравоза, аўтатормазаў, алагу, поглыбілі знанні пра правілы тэхнічнай эксплуатацыі сігналізацыі.

7 МІЛЬЁНАЎ КАНВЕРТАЎ ДЛЯ ВЫБАРЧЫХ БЮЛЕТЭНЯЎ

ГОМЕЛЬ. Паперная фабрыка прыступіла да выканання заказа на выраб 7 мільёнаў канвертаў для выбарчых бюлетэняў. Канвертыя будуць вырабляцца са спецыяльнай паперы высокай якасці. Заказ павінен быць выкананы да 1 кастрычніка.

ДЗЕННІК

Другая раённая канферэнцыя комсамольскай арганізацыі Сталінскага раёна гор. Менска адкрываецца 31 жніўня, у 7 гадзін вечара, у памяшканні Дома партактыва (вялікая зала). Часовыя пасведчанні і пропускі на канферэнцыю выдаюцца штодзённа ў райкоме ЛКСМБ з 10 гадзін раніцы да 10 гадзін вечара.

Сталінскі горрайком ЛКСМБ.

Адказны рэдактар Д. В. ЮРКОЎ.

Памяшканне Бел. дзярж. драм. тэатра (т. 24-905)
Гастролі Дзяржаўнага рускага драматычнага тэатра БССР
Апошнія 4 спектаклі
А. М. Горкі
ДЗЕЦІ СОНЦА
П'еса ў 4 карцінах.

Гукавы кінотэатр «Чырвоная зорка»
Прыгодн. фільм 7+2
На летняй эстрадзе—канцэртн. аддз.

Гукавы кінотэатр «Пролетарый»
НА ДАЛЁКІМ УСХОДЗЕ
На летняй эстрадзе—канцэрт. аддз.

Дзіцячы гукавы кінотэатр
ЦУДОЎНЫ КАРАБЕЛЬ

Гукавы кінотэатр «Інтэрнацыянал»
СЫН РЫБАКА

Гукавы кінотэатр «Спартак»
ПЕЦЕРБУРГСКАЯ НОЧ

ДЗЯРЖЦЫРК
Парк імя Горкага (тэл. 22-725).
ПЕРШЫЯ ГАСТРОЛІ
музыкальных эксцэнтрыкаў
МУРАТАВА І ТАЎКАЧОВА
Першыя гастролі 3 НІКОЛІНІ акрабаты
Першыя гастролі 4 СОКАЛ крафт-жанглёры
Апошнія гастролі
7 МОРЭНО
футбол на веласіпедах і шмат іншых нумароў.
Пачатак у 9 г. вечара. Каса адкрыта з 10—2 і з 5—10 г. в.

Цынкаграфія газ. „ЗВЯЗДА"
ПРЫМАЕ ЗАКАЗЫ
на выраб КЛІШЭ
(штрых і сетка) з набіўкай на калодку.
Тэрмін выканання — 24 г.
Гарантуем высокую якасць.
ДЫРЭКЦЫЯ.

БЕЛДЗЯРЖТЭАТРУ ОПЕРЫ І БАЛЕТА
ПАТРЭБНЫ ПАКОІ
для артыстаў
Плата па згодзе.
З прапановамі звяртацца па адрасу: Урыцкага, 13/15, тэл. 21-834.

МЕНГОРСОВЕТ
склікае на 28 жніўня ў 2 гадзіны дня, у памяшканні горсовета (32 пакой),
НАРАДУ
па пытанню АБ СНАБЖЭННІ ПРАДПРЫЕМСТВАЎ ЭЛЕКТРАЭНЕРГІЯЙ У АСЕННЕ-ЗІМНІ ПЕРЫЯД 1937—38 ГОДА.
На нараду павінны з'явіцца ўсе дырэктары прадпрыемстваў і арцелей горада, дырэктары трэстаў і прадстаўнікі прамысловых наркаматаў.
ПРЭЗІДЫУМ ГОРСОВЕТА.

Кіраўніцтва па справах мастацтваў пры СНК БССР
10 кастрычніка 1937 года ў Маскве
адбудзецца
УСЕСАЮЗНЫ КОНКУРС
скрыпачоў і віяланчалістаў.
Да конкурса дапускаюцца скрыпачы і віяланчалісты ва ўзросце ад 16 да 30 год, скончыўшыя музычную ВНУ, і не скончыўшыя — па дазволу журы.
На конкурсе ўстаноўлены прэміі ад 2.000 да 10.000 руб.
Запіс на конкурс праводзіцца ў Белдзяржкансерваторыі (вуліца Кірава, 45) да 8 верасня 1937 года.
Там-жа даведкі па пытаннях конкурса.

Калгаснікі, аднаасобнікі, школьнікі!
ЗБІРАЙЦЕ СПАРЫННЮ!
(з жыта)
І ЗДАВАЙЦЕ Ў БЛІЖЭЙШЫЯ АПТЭКІ І САНЛАРКІ
па цане 7 р. за кілограм.

ЗБІРАЙЦЕ СПАРЫННЮ неадкладна пасля абмалоту, аддзяляючы яе ад зярна пры дапамозе сартыровачных машын (рэшатаў, грохата і інш. прыстасаванняў), а таксама на млынах да памолу жыта.
САБРАНУЮ СПАРЫННЮ НЕАДКЛАДНА СУШЫЦЕ Ў ЗАЦЕМНЕНЫМ, ДОБРА ПРАВЕТРЫВАЕМЫМ ПАМЯШКАННІ, РАССЫПАЮЧЫ СЛОЕМ НА ПАЛАТНЕ ПАПЕРЫ.
ДОБРАЯКАСНАЯ СПАРЫННЯ павінна быць сухой, з трэскам ламацца, чыстай, знадворку чорна-фіялетавага колеру.
АЧЫШЧАЙЦЕ ЗЯРНО АД СПАРЫННІ—ГЭТЫМ САМЫМ ВЫ АТРЫМАЕЦЕ ЧЫСТАЕ ЗЯРНО І ДАСЦЕ ДЛЯ АХОВЫ ЗДАРОЎЯ КАШТОЎНУЮ СЫРАВІНУ.
Таксама здавайце аптэкам і санларкам ЧАРНІКУ СУХУЮ, ДЗЕРАЗУ, БАДЗЯГУ і інш. віды лекавай сыравіны, неабходнай аптэкам для згатаўлення лякарстваў.
БЕЛАПТЭКАКІРАЎНІЦТВА.

БЕЛАРУСКАЕ АДДЗЯЛЕННЕ КОГИЗ'а
БАЦЬКІ і ВУЧНІ
ХУТКА ПАЧЫНАЕЦЦА НОВЫ НАВУЧАЛЬНЫ ГОД
КУПЛЯЙЦЕ ЗАГАДЗЯ СТАБІЛЬНЫЯ ПАДРУЧНІКІ
ПРОДАЖ ва ўсіх кніжных магазінах КОГИЗ'а ў Менску і ў раёнах.
ТАМ-ЖА МОЖАЦЕ ПРАДАЦЬ ПА ЎСТАНОЎЛЕНАЙ РАСЦЭНЦЫ СКАРЫСТАНЫЯ СТАБІЛЬНЫЯ ПАДРУЧНІКІ.

Наркамзем БССР прадаўжае да 1 кастрычніка г. г.
праводзіць НАБОР
на 1937—38 навучальны год у наступныя прымацаваныя для Беларусі завочныя аддзяленні сельскагаспадарчых інстытутаў

Назва с.-г. інстытута	Каго рыхтуе	Адрас
1. Беларускі с.-г. інстытут	Паляводаў, заатэхнікаў	БССР, г. Горкі. с.-г. інстытут, завочнае аддзяленне
2. Мічурынскі с.-г. інстытут	Плодагароднікаў	Мічурынск, Варонежская вобласць, Плошча 25 Кастрычніка, 3.
3. Маскоўскі інстытут механізацыі соц. сельскай гаспадаркі	Заатэхнікаў, інжынераў-механікаў	Масква, 8, Новая шаша, 15.
4. Маскоўскі інстытут гідрамеліярацыі	Гідрамеліяратараў	Масква, 8. Ніжняя Дарога. 19.
5. Маскоўскі інстытут землеўпарадкавання	Землеўпарадчыкаў	Масква, Гарохаўскі зав., 15.
6. Варонежскі інстытут сельскай гаспадаркі і лесаводства	Паляводаў, інжынераў-механікаў	Варонеж, тэрыторыя СГІ, Галоўны корпус.

І. Завочныя сельскагаспадарчыя ВНУ рыхтуюць спецыялістаў вышэйшай кваліфікацыі без адрыву ад вытворчасці.
Тэрмін навучання ў завочных раслінаводчых і заатэхнічных ВНУ 5 год, у інжынерных — 6 год.
ІІ. На завочныя курсы павышэння кваліфікацыі сельскагаспадарчых спецыялістаў прымаюцца асобы з закончанай вышэйшай і сярэдняй сельскагаспадарчай асветай, а таксама практыкі, якія займаюць пасады вышэйшага ці сярэдняга звяна.
Тэрмін навучання ад 6 месяцаў да 1 года.
Плата за навучанне спецыялістаў с.-г. сістэмы НКЗБ праводзіцца за кошт Наркамзема БССР.
Прыём заяў працягнут да 1 кастрычніка 1937 г.
Прыёмныя вочныя іспыты паступаючых у завочныя ВНУ — з 1 па 10 кастрычніка г. г. па праграмах стацыянарных сельскагаспадарчых ВНУ. Паступаючыя на курсы павышэння кваліфікацыі ўступным іспытам не падвяргаюцца. Пачатак навучальнага года з 1 лістапада 1937 г.
ІІІ. Асобы, якія жадаюць паступіць у завочныя с.-г. ВНУ падаюць на імя дырэктара ВНУ заяву з указаннем выбранай імі спецыяльнасці, з прыкладаннем аўтабіяграфіі і наступных дакументаў (у арыгіналах).
а) атэстата аб сканчэнні сярэдняй навучальнай установы (рабфака, 10-годкі, 9-годкі, тэхнікума, ВКСГШ, комуніверсітэта і т. д.);
б) пасведчання аб нараджэнні;
в) даведкі з месца працы з указаннем займаемай пасады і стажа работы;
г) двух фотакартак з уласнаручным подпісам на кожнай з іх, засведчанай дзяржаўнай установай.
ІV. Паступаючыя на завочныя курсы павышэння кваліфікацыі падаюць на імя нам. дырэктара па завочнаму навучанню заяву з прыкладаннем дакумента аб асвеце і даведкі аб стажы работы ў сельскай гаспадарцы па спецыяльнасці.
Падрабязны даведнік для азнаямлення паступаючых разасланы ўсім раённым зямельным аддзелам.
Дакументы накіроўваць па вышэйуказаных адрасах адпаведных с. г. інстытутаў Завочнаму аддзяленню.
НАРКАМЗЕМ БССР.

МЕНСАЮЗУНІВЕРМАГ НКУГ СССР
З 20 па 31 жніўня ў парку імя Горкага
арганізаван
ШКОЛЬНЫ БАЗАР
УСЁ ДЛЯ ШКОЛЬНІКАЎ

АБУТАК скураны, гумавы, БАЛЕТКІ гумавыя, ГАЛОШЫ мальчуковыя, дзіцячыя і ВАЛЕНКІ.
ПАЛІТО зімовае, дэмісезоннае, мальчуковае і для дзяўчынак.
КАСЦЮМЫ шарсцяныя, БРУКІ мальчуковыя, ПЛАЦЦІ для дзяўчынак — шарсцяныя і папярова-баваўняныя і дзіцячыя ГАЛАЎНЫЯ ЎБОРЫ.
ПА ШКОЛЬНА-ПІСЬМОВЫХ ПРЫЛАДАХ:
сшыткі, карандашы ўсіх колераў, фарбы, чарніла, рэзінкі, ранцы, сумкі, партфелі, пер'і, ручкі, гатавальні, лінейкі, транспарціры і рад іншых тавараў для школьнікаў.
Школьны базар працуе з 10 гадзін раніцы да 6 гадзін вечара.
ДЫРЭКЦЫЯ.

МЕНСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ ПЕДАГАГІЧНЫ ІНСТЫТУТ ІМЯ А. М. ГОРКАГА
абвяшчае НАБОР у аспірантуру
па наступных спецыяльнасцях:
фізічнай геаграфіі СССР, фізічнай геаграфіі ўсесаюзных краін, эканамічнай геаграфіі СССР, эканамічнай геаграфіі ўсесаюзных краін, беларускай мове, беларускай літаратуры, рускай мове, рускай літаратуры, яўрэйскай мове, яўрэйскай літаратуры.
Аспірантура рыхтуе навуковых работнікаў для вышэйшых навучальных устаноў.
Тэрмін навучання ў аспірантуры 3 гады.
Прыём праводзіцца па конкурсных іспытах. Да іспытаў дапускаюцца грамадзяне ва ўзросце не звыш 35 год, са спецыяльнай скончанай асветай, пры чым перавага будзе прадастаўляцца асобам, маючым 2-гадовы стаж настаўніцкай або навуковай работы па спецыяльнасці.
Прыём заяў да 15 верасня. Конкурсныя іспыты з 15—30 верасня па спецыяльнай дысцыпліне, філасофіі і замежнай мове.
Залічаныя забяспечваюцца стыпендыяй ад 350 да 550 руб., іншагароднія — інтэрнатам.
Да заявы дадаюцца наступныя дакументы: аўтабіяграфія, асабовы лісток па ўчоту кадраў, пасведчанне або дыплом аб адукацыі, навуковыя працы (калі яны маюцца), навуковыя водзывы, характарыстыка грамадскіх арганізацый і даведка аб стане здароўя.
Заявы накіроўваць па адрасу:
г. Менск, Універсітэцкі гарадок, галоўны корпус, пакой № 230—дырэктару Менскага педагагічнага інстытута імя А. М. Горкага.
ДЫРЭКЦЫЯ.

У аддзел аб'яў звaніце па тэл. 21-845

Уп. Галоўлітбела № К—3025. Друкарня «Звязды», Менск, Савецкая, 63. К., Б., Б.